

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO
PRAHA**

magisterské kombinované studium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Pavel Felcán

Kolektivní správa autorského práva k uměleckým dílům
audiovizuálně zpřístupněným

Praha 2012

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Helena Havlíková

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined
2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Pavel Felcán

The copyright collective management of artistic works
audiovisually accessible

Prague 2012

The Diploma Thesis Work Supervisor:

PhDr. Helena Havlíková

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 11. 3. 2012

Pavel Felcán

Poděkování

Chtěl bych poděkovat paní PhDr. Heleně Havlíkové za odborné vedení práce a svým blízkým za podporu a trpělivost.

Anotace

Tato diplomová práce teoreticko-výzkumného charakteru se zabývá problematikou kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům výtvarného umění, architektury zpřístupňovaných prostřednictvím zvukově obrazového záznamu a skládá ze dvou částí, teoretické a empirické. Teoretická část je zaměřená na vymezení pojmu autorského práva, jeho stručnou analýzu, historický vývoj, zhodnocení stávající právní úpravy a především na kolektivní správu se zřetelem na činnost Ochranné organizace autorské – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl (OOA-S). Cílem empirické části je pak zjistit, zdali se partnerské zahraniční ochranné organizace OOA-S věnují kolektivní správě práv uměleckých děl užitých v oblasti televizního vysílání, konkrétně monitorování jednání pokládaných za užití díla, ke kterým je nutno získat oprávnění k užití - sdělování veřejnosti, přenosu televizním vysílání, a činností s tím spojených. A pokud tak kolektivní správci činí, jakým způsobem tuto činnost realizují. Získané údaje následně poslouží jako podklad pro vytvoření metodiky výkonu kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům audiovizuálně užitým, která by vedla k efektivnější činnosti OOA-S v tomto oboru.

Klíčové pojmy

Autorské právo, právní úprava, kolektivní správa, legislativa, umělecké dílo, audiovizuální užití

Annotation

This diploma thesis is characterized by theoretical research. Thesis consists of two parts, theoretical and empirical. The significant point is the collective management of copyright in artwork, visual components of audiovisual works and audio visually usage. The theoretical part is described on defining concept of copyright, copyright brief analysis, historical development and evaluation of existing legislation. The most important organization of legislations collective management activities is called “Ochranná organizace autorská” – Association of artworks authors, of architecture and visual components of audiovisual works (OOA-S). The empiric part is found out whether foreign partners of OOA-S involves in collective management of artwork that is used in broadcasting sector. The talk’s monitoring is taken as using as piece of art and authorization for public disclosure, transmission, broadcasting and related activities is necessary. The purpose of thesis is to find out if the collective administrators performing the following activities and analyze how they do it. The research results become the basis for a methodology of collective management of copyright in artwork, visual components of audiovisual works and audio visually usage for the purposes of OOA-S.

Key words

Copyright, legislation, collective administration, art work, audio-visual use

OBSAH

ÚVOD.....	1
1. Autorské právo.....	2
1.1. Platná právní úprava	4
1.2. Základní instituty autorského práva	7
1.3. Obsah autorského práva.....	14
2. Úvod do problematiky kolektivní správy autorských práv	19
2.1. Pojem kolektivní správy autorských práv	19
2.2. Oblasti tradičně spravované kolektivně.....	25
2.3. Vznik a vývoj právní úpravy kolektivní správy autorských práv na území České republiky	26
3. OOAS a partnerské organizace.....	39
3.1. Profil	39
3.2. Činnost.....	40
3.3. Profese sdružené v OOA-S.....	45
3.4. Partnerské organizace	46
4. Popis výzkumu.....	47
4.1. Cíl a hypotézy výzkumu	47
4.2. Charakteristika výzkumného vzorku	47
4.3. Metody sběru dat	47
4.4. Sběr a zpracování údajů.....	48
4.5. Výsledky výzkumu	49
4.6. Shrnutí a doporučení.....	61
5. ZÁVĚR	65
6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	66
7. SEZNAM PŘÍLOH	68

ÚVOD

1. Autorské právo

Autorské právo, respektive práva autorská a práva s nimi související, je jednou ze specifických oblastí širšího komplexu právních disciplín označených souhrnně jako práva k duševnímu vlastnictví. Autorské právo je možné chápat v rovině kulturní, jako prostředek ochrany výsledků tvořivé duševní činnosti člověka, a to ať už se jedná o tvorbu uměleckou či vědeckou, stejně tak jako v rovině hospodářské či sociální. Obecně je pak pojem autorského práva chápán a vykládán ve dvojitým smyslu, a to v objektivním a subjektivním. Ve smyslu objektivním jej lze považovat za soubor právních norem upravujících společenské vztahy vznikající z tvorby a společenského uplatňování literárních, vědeckých a uměleckých děl, souhrnně označovaných jako díla autorská. Z širšího hlediska se nejedná pouze o právní normy obsažené v autorském zákoně, ale můžeme sem zahrnout i mnoho dalších norem obsažených v jiných právních předpisech, které rovněž regulují výše vedenou kategorii právních vztahů. Pokud hovoříme o kategorii autorského práva v subjektivním smyslu, pak pod tímto pojmem rozumíme podle Šebelové oprávnění, které autorovi vznikají a která může realizovat ve vztahu k jím vytvořenému dílu¹.

Předmětem práva autorského je „dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam“.² Tato obšírná definice bývá často nahrazena slovním spojením „nehmotný statek“. Předmětem ochrany dle autorského práva totiž není hmotný předmět, ve kterém či na kterém je dílo vyjádřeno či zachyceno, ale nehmotné individuální tvůrčí sdělení daného díla. Právě touto podstatou, kdy předmětem ochrany je daná nemateriální hodnota spojená s daným druhem tvůrčího vyjádření, se řadí autorské právo do skupiny práv

---

¹ ŠEBELOVÁ, M., *Autorské právo, zákon, komentáře, vzory a judikatura*. 1. vydání. Praha: Computer Press, a. s., 2006, str. 9

² Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) [online]. Praha, 2011[cit. 25. Listopadu 2011]. Dostupné na WWW: <http://mvcr.cz>

k nehmotným statkům. Z hlediska ochrany autorského díla můžeme systémy autorského práva rozdělit na evropský kontinentální systém a angloamerický, respektive copyrightový systém. Zatímco v prvním případě umělecké dílo vzniká a stává se dílem autorským již okamžikem jeho samotného vzniku, v druhém případě se stává dílem autorským jeho formálním označením, nebo někdy teprve zápisem do úředního rejstříku. Kontinentální systém zdůrazňuje osobnost autora a jeho tvůrčí aspekt - autorské právo k dílu vzniká okamžikem jeho vytvoření, a to bez jakýchkoliv dalších formalit. Dílo je v tomto pojetí plodem tvůrčova ducha, potažmo jeho činnosti, tedy zvláštním osobním projevem jeho osobnosti. Kontinentální systém vychází z dualistické koncepce osobnostních – morálních práv autorů a jiných subjektů chráněných autorským zákonem, která těsně souvisejí s osobností autora a jsou nepřevoditelná, a dále pak majetkových práv, která poskytují autorovi výlučné právo na rozhodování o užívání jeho díla. V angloamerickém systému je „předpokladem ochrany autorského díla jeho registrace v rejstříku autorských děl“.³

Problematiku autorského práva upravuje v České republice takzvaný autorský zákon, který je „komplexní úpravu práva autorského a práv souvisejících s právem autorským, tak, jak se vyvíjela v rámci mezinárodních smluv a evropského práva a jakou obsahují i některé autorské zákony členských států EU“⁴. Z hlediska shora uvedené koncepce práv duševního vlastnictví setrvává „český“ autorský zákon na kontinentálním pojetí práva. Samotné právo k výsledkům duševní činnosti se přiznává fyzické osobě a je zařazováno do základních lidských práv. Za výjimku však můžeme považovat tzv. zaměstnanecké dílo, kde ze zákona majetková práva autora vykonává zaměstnavatel, nebo situaci, kdy majetková práva zdědí právnická osoba.

Autorský zákon jako zvláštní zákon k občanskému zákoníku přebírá základní zásadu občanského smluvního práva, tj. zásadu smluvní

---

³ ŠEBELOVÁ, M., *Autorské právo, zákon, komentáře, vzory a judikatura*. 1. vydání. Praha: Computer Press, a. s., 2006, str. 13

⁴ CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) a předpisy související*. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, Úvod

volnosti. Zároveň se i pro oblast práva autorského a práv souvisejících s právem autorským upravuje smluvní typ, takzvanou licenční smlouvu a úprava sleduje i terminologickou jednotu s existující úpravou licenční smlouvy podle obchodního zákoníku. Zásada smluvní volnosti či smluvní autonomie⁵, tj. možnosti účastníků právních vztahů dohodnout si vzájemná práva a povinnosti odchylně od zákona, pokud to zákon vysloveně nezakazuje, je však omezena potřebou výjimečně kogentně upravit některé instituty, u kterých není možné, aby se strany dohodly jinak, jako tomu je například v případě nemožnosti vzdání se práva autorského, nemožnost převodu práva autorského či povinné kolektivní správy práv v určitých zákonom stanovených případech.

1.1. Platná právní úprava

Aktuálně platnou právní úpravou autorského práva v ČR je autorský zákon, tj. zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ze dne 7. 4. 2000, jenž nabyl účinnosti dne 1. 12. 2000 (dále jen AutZ). Přijetím tohoto autorského zákona byl splněn požadavek nutné aktualizace právní úpravy v oblasti autorského práva v českém právním systému s ohledem na potřebu zohlednění aktuálního stavu technického rozvoje ve vztahu k novým způsobům a možnostem v oblasti tvorby a užití autorských děl a dalších předmětů ochrany dle autorského zákona.

Autorský zákon je komplexní úpravou práva autorského a práv souvisejících s právem autorským a plně respektuje závazky, které pro Českou republiku vyplývají z převzetí práva Evropské unie v oblasti autorského práva. Jde zejména o směrnici č. 91/250/EHS, o právní ochraně

---

⁵ Princip smluvní autonomie ve svém nálezu vymezil Ústavní soud České republiky. Smluvní autonomie uplatňující se v občanskoprávní oblasti „znamená, že je ponecháno zásadně na uvážení a rozhodnutí samotných subjektů, zda vůbec a s kým smlouvu uzavřou, jaký bude její obsah, forma a mimo jiné i jaký typ smlouvy subjekty pro konkrétní případ zvolí“ (nález Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2000, sp. zn. IV. ÚS 387/99). *NALUS-Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu*, Praha 2011. [cit. 25. Listopadu 2011]. Dostupné na WWW: <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>.

počítačových programů, směrnici č. 93/98/EHS, o harmonizaci ochranné doby práva autorského a některých práv autorských, směrnici č. 96/9/ES, o právní ochraně databází, směrnici č. 92/100/EHS, o právu na pronájem a půjčování, jakož i o některých příbuzných právu autorskému v oblasti duševního vlastnictví, směrnici č. 93/83/EHS, o koordinaci některých pravidel z oboru práva autorského a práv příbuzných právu autorskému vztahujících se na satelitní vysílání a kabelový přenos, směrnici č. 2001/29/ES, o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v Informační společnosti (Informační směrnice), směrnici č. 98/84/ES, o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem. Zákon rovněž respektuje závazky, které pro Českou republiku vyplývají z mezinárodních dohod platných pro příslušnou právní oblast. Pro oblast autorského práva a práv souvisejících se jedná především o Bernskou úmluvu o ochraně literárních a uměleckých děl, Všeobecnou úmluvu o autorském právu, Mezinárodní úmluvu o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků a rozhlasových organizací, Úmluvu o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů, Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), Smlouva o založení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) či Úmluva o mezinárodním zápisu audiovizuálních děl.⁶

Platný autorský zákon se opírá o již zmiňovanou dualistickou koncepci autorského práva vycházející ze základů práva kontinentálního, rozlišujícího režim osobnostních autorských práv a majetkových autorských práv. Dle kontinentálního pojetí autorského práva se autorem uměleckého díla může stát pouze fyzická osoba, přičemž právo na výsledky vlastní duševní činnosti bývá považováno za jedno ze základních lidských práv. Dualistické pojetí autorského práva pak spočívá především v oddělení osobních, tj. osobnostních práv, která zanikají smrtí autora, a práv majetkových, která jsou způsobilá být předmětem dědictví. Co se povahy autorského zákona týče, jedná se o speciální soukromoprávní zákon ve

---

⁶ *Národní knihovna České republiky* [online]. Praha, 2011[cit. 25. Listopadu 2011]. Dostupné na WWW: http://www.nkp.cz/o_knihovnach/AutZak/Mez.htm

vztahu k občanskému zákoníku s obsahem prvků práva veřejného, kterými je již zmiňovaná právní úprava kolektivní správy práv.

Autorský zákon obsahuje právní úpravu autorského práva, práv s právem autorským souvisejících a jejich ochranu. Další část tvoří kolektivní správa práv, jejíž právní úprava byla do doby přijetí zákon č. 121/2000 Sb., obsažena v samostatném zákoně č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů.

Na oblast autorského práva, tak, jak je definována v autorském zákoně, navazují další právní předpisy. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů představují nástroje autorskoprávní ochrany, v rovině trestněprávní. Mezi další zákony související úzce s autorským zákonem patří zejména zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláška č. 540/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. V oblasti autorského práva najde uplatnění i zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska místní působnosti je nutné zmínit, že autorské právo je založeno na zásadě teritoriality, podobně jako je tomu například u práva trestního, to znamená, že působnost platného autorského zákona se vztahuje pouze na díla autorů a umělecké výkony výkonných umělců, kteří jsou státními občany České republiky, ať byly vytvořeny nebo zveřejněny (poprvé oprávněně zpřístupněny veřejnosti) kdekoli. Státní příslušnost je do jisté míry rozhodujícím aspektem. Ve vztahu k občanům jiné státní

příslušnosti – cizincům - se ochrana autorských děl řídí dle mezinárodních předpisů, dle místa zveřejnění uměleckého díla, tj. v případech, kdy umělecké dílo bylo v České republice zveřejněno, tj. poprvé oprávněně zpřístupněno veřejnosti a v neposlední řadě také podle toho, jedná-li se o nositele práva s bydlištěm, popřípadě sídlem v České republice. Pokud by tedy bylo na území České republiky užito umělecké dílo zahraničního autora či jiného předmětu ochrany zahraničního nositele práv, pak by bylo nutné v konkrétním případě postupovat podle ustanovení autorského zákona. V případě užití uměleckého díla podléhajícího ochraně v zahraničí by však nebylo možné aplikovat český autorský zákon, nýbrž by bylo nutné postupovat podle platné právní úpravy daného státu, tj. podle zásady teritoriality.

1.2. Základní instituty autorského práva

Zaměříme-li se na předmět ochrany autorského práva, zjistíme, že autorský zákon upravuje nejen práva autora k jeho dílu - právo autorské, ale i práva související s právem autorským, jimiž jsou práva výkonného umělce k jím vytvořenému uměleckému výkonu, práva výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu, právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu, práva rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání, právo zveřejnitelů k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, nebo právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu. Jako zvláštní právo – takzvané *právo sui generis* (právo „svého druhu“), je pak upraveno právo pořizovatele k jím pořízené databázi. Toto převoditelné právo je výlučně majetkového charakteru, právní úprava této problematiky byla do autorského zákona převzata ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 96/9/ES⁷, o právní ochraně databází.

Základním institutem autorského práva je „dílo“. Dílo je podle § 2 odst. 1 AutZ dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je

---

⁷ EUR-Lex [online]. Praha, 2011. [cit. 27. Listopadu 2011]. Dostupné na WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0009:CS:HTML>

jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, v tvůrčí formě literární, vědecké nebo umělecké, nezávisle na rozsahu díla, jeho účelu, či významu, a není vyloučeno z autorskoprávní ochrany zákonem.

Jelikož je tato diplomová práce zaměřená především na kolektivní správu autorského práva k uměleckým dílům výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl audiovizuálně užitým, je na místě se pokusit blíže definovat, co se přesně těmito termíny rozumí a jak je autorský zákon definuje.

Dílem výtvarným je podle § 2 odst. 1 AutZ, dílo malířské, grafické a sochařské.

Dílo architektonické včetně díla urbanistického nejsou v autorském zákonu blíže výčtem definována, tudíž je lze specifikovat pouze podle generální klauzule výsledek tvůrčí činnosti autora vyjádřený v jakékoli objektivně vnímatelné podobě. Důležité je zde zmínit, že originálem architektonického díla je návrh architektonického díla, zatímco samotná stavba je pouze vyjádřením díla, tj. jeho rozmnoženinou. Předmětem ochrany je tedy nehmotné individuální tvůrčí sdělení daného díla, jak bylo uvedeno již na začátku kapitoly.

Dílu audiovizuálnímu je věnován v autorském zákoně § 62, podle kterého je audiovizuálním dílem takové dílo, jenž je vytvořeno uspořádáním děl audiovizuálně užitých, ať již zpracovaných, či nezpracovaných, které sestává z řady zaznamenaných spolu souvisejících obrazů, vyvolávajících dojem pohybu, ať již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakem, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem. Autorem audiovizuálního díla je ze zákona jeho režisér, není tudíž kolektivním dílem autorským. Tím však nejsou dotčena práva autorů děl audiovizuálně užitých. Předpokládá se, že autoři udělili výrobcí prvotního záznamu audiovizuálního díla písemnou smlouvou oprávnění zaznamenat umělecká díla a v rámci této dohody byla stanovena výše odměny (viz § 64 odst. 1 AutZ).

Zvláštní situací představuje v tomto ohledu zpřístupňování díla prostřednictvím zvukově obrazového záznamu, který není audiovizuálním dílem. Totiž podle § 79 odst. 1 AutZ záznam jiné řady zaznamenaných, spolu souvisejících obrazů vyvolávajících dojem pohybu, ať již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakem, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem představuje druhou formu zvukově obrazového záznamu (zákon rovněž užívá pojem „jiný záznam“ – viz § 96 odst. 1 písm. a) b. 3). Klasickou formou zvukově obrazového záznamu je audiovizuální dílo. Nicméně ve vysílání mohou být obsaženy i zpřístupňovaná díla, která nejsou zahrnuta do audiovizuálního díla. Tuto charakteristiku splňuje například živý přenos vysílání z televizního studia či přímý přenos nějaké události (např. výtvarná výzdoba studia). Právě v těchto případech je nutné ošetřit práva autorů uměleckých děl v přenosu „užitých“, avšak nikoli ve formě audiovizuálního díla.

Dílo audiovizuálně užitě je fakticky jakékoli autorské dílo, které je zařazeno do díla audiovizuálního. Může být užito buď v původní, nebo zpracované podobě, avšak musí být výrazem tvůrčí činnosti autora. Pojmový znak tvůrčí činnosti ve smyslu § 2 odst. 1 AutZ je naplněn tehdy, pokud je duševní výtvar jako výsledek tvůrčí fantazie individuálním projevem osobnosti autora. K tomu, aby byl splněn pojmový znak vyjádření díla v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, je nepodstatné, zda jde o vyjádření trvalé nebo jen dočasné, v hmotné či nehmotné podobě. Nevyžaduje se hmotné vyjádření ani to, aby byla podoba vnímatelná (ať již přímo či nepřímo) všemi členy veřejnosti. Podoba může být vnímatelná pouze omezenému okruhu členů veřejnosti, a to aniž by muselo dojít k faktickému vnímání. Zásadně tak stačí pro splnění uvedeného pojmového znaku pouhá způsobilost vnímatelnosti; o tuto způsobilost však nejde například tehdy, je-li dílo vnímatelné pouze autorem samým (nerealizovaná myšlenka, koncept bez díla bez hmotného vyjádření).

Dílo je bezesporu nejvýznamnější institut autorského práva. Autorský zákon uvádí demonstrativní výčet jednotlivých druhů děl, kterými jsou zejména dílo slovesné, například kniha, hudební - hudební skladba, dílo

dramatické (divadelní hra) a dílo hudebně dramatické (opera, opereta, muzikál), dílo choreografické (balet) a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální (film), dílo výtvarné (obraz, socha, atd.), dílo užitého umění (umělecký šperk, keramika, sklo) a dílo kartografické (mapa). Za dílo se ve smyslu autorského zákona považuje též počítačový program, a to i v případě, že není jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora. V tomto případě se však vyžaduje, aby počítačový program byla alespoň původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem. Počítačový program je pak bez ohledu na formu jeho vyjádření chráněn jako dílo literární, a to včetně přípravných a koncepčních materiálů (například beta verze programů a doprovodné dokumentace), které vznikají již v době jeho tvorby. Autorem počítačového programu dle autorského zákona může být jen fyzická osoba.

Autorským dílem jsou také díla vzniklá tvůrčím zpracováním jiného díla, včetně překladu díla, a to nejen překladu do jiného národního jazyka - může jít i o také přepis do jiného počítačového programu apod. (tzv. odvozená díla podle § 2 odst. 4 AutZ), aniž by tím bylo dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla. Překlad však musí vykazovat tvůrčí činnost překladatele, nesmí to být pouhý mechanický přepis (např. autor překladatelského počítačového programu není autorem překladu vytvořeného pomocí tohoto programu). Výsledek tvůrčího zpracování musí, jako v předchozích případech, vykazovat znaky tvůrčí činnosti zpracovatele. Důležité je na tomto místě rovněž zmínit, že ke zpracování i k překladu díla do jiného jazyka je vždy třeba souhlasu autora původního díla. Zpracování uměleckého díla je samostatným dílem autorským, je-li jedinečné, a je odvozeno od díla zpracovaného. Zpracovateli ke zpracování vzniká nové původní autorské právo, aniž by však bylo dotčeno právo autora díla zpracovaného. Autorská práva zpracovatele i autora díla zpracovaného uměleckého díla tak existují souběžně vedle sebe. Autorské dílo je zásadně možné zpracovat (či jakýmkoliv jiným způsobem upravit) jen se souhlasem autora, nejde-li o dílo volné, neboť z povahy autorského práva vyplývá, že se vztahuje nejen na dílo v původní podobě, ale též na dílo v podobě

zpracované, tedy i přeložené. Svolení autora původního díla je třeba zejména k užití zpracovaného díla, odvozeného od díla původního, užití díla odvozeného je současně užitím díla původního.

Autorským dílem souborným jsou podle § 2 odst. 5 AutZ díla vzniklá tvůrčím uspořádáním nebo výběrem nezávislých děl či prvků. O dílo souborné, tzv. autorskou databázi se jedná v případě, je-li způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti uspořadatele. Pojem databáze v nejširším slova smyslu zahrnuje jak databáze autorské, tedy původní, tak i databáze, které jsou předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze, které upravuje § 88 AutZ. Databází se pro účely tohoto zákona rozumí soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, a to bez ohledu na formu jejich vyjádření. Důležitým atributem determinujícím onu jedinečnost databáze vedoucí k nároku na právní ochranu dle autorského zákona je právě ona systematická a metodická.

Dílem podle autorského zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany a také na výtvoř tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo a nejde-li o dílo anonymní nebo o dílo pseudonymní; užití takové dílo lze jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu. Politický projev a řeč je ve veřejném zájmu vyloučena z autorskoprávní ochrany v případě, že byl takový

politický projev nebo řeč pronesen při úředním jednání (správní řízení, soudní jednání).

Zaměříme-li se blíže na uveřejnění díla, zjistíme, že podle autorského zákona je dílo zveřejněno prvním oprávněným veřejným přednesením, provedením, předvedením, vystavením, vydáním či jiným zpřístupněním veřejnosti. Okamžik, kdy je dílo zveřejněno, má význam pro trvání majetkových práv autora, pro možnost autora odstoupit od licenční smlouvy či pro původ díla. Nejde o šíření originálu či rozmnoženiny díla, ale o jeho první prezentaci na veřejnosti. Dílo tedy ve smyslu zákona může být zveřejněno pouze jednou. Zahájením oprávněného veřejného rozšiřování rozmnoženin je dílo vydáno.

Druhým, neméně důležitým institutem autorského práva, je autor. Autorem je ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 AutZ, fyzická osoba, která dílo vytvořila. Takto definovaný zákonný pojem plně odpovídá již zmíněné kontinentální koncepci práva, podle které je tvůrčí schopnost daná pouze fyzickým osobám, na rozdíl od angloamerické koncepce, podle níž může být považována za autora, potažmo původního nabyvatele autorského práva i právnická osoba, tj. firma či organizace.

Pokud se autor díla rozhodne nezveřejnit své pravé jméno a dílo zveřejní bez udání jména nebo dílo zveřejní pod krycím či smyšleným jménem, jedná se o dílo anonymní, respektive pseudonymní. Rozhodnutí o tom, zveřejnit své dílo jako dílo anonymní nebo dílo pseudonymní, je projevem autorových osobnostních práv, jejichž důsledkem je i to, že autorova pravá totožnost nesmí být bez jeho souhlasu prozrazena.

Ohledně autorství platí zákonná domněnka, že autorem je fyzická osoba, jejíž pravé jméno je obvyklým způsobem uvedeno na díle nebo je uvedeno u díla v rejstříku předmětů ochrany vedeném příslušným kolektivním správcem, není-li prokázán opak. Tuto vyvratitelnou právní domněnku nelze použít v případě, že tento údaj by byl v rozporu s jiným údajem tímto způsobem uvedeným. Autorství by se pak muselo prokazovat obvyklým způsobem. Autorem díla souborného je fyzická osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala nebo uspořádala; tím nejsou dotčena práva

autorů děl do souboru zařazených. Do souboru mohou být zařazeny i prvky požívající autorskoprávní ochrany. Zařazením do souboru nejsou dotčena práva autorů těchto dílčích děl jako prvků souborného díla a k jejich zařazení se vyžaduje udělení předchozího souhlasu ze strany příslušného autora nebo autorů. K užití souboru pak postačí licence udělená od autora díla souborného.

Autorské právo k dílu spoluautorů podle § 8 AutZ, tj. k nedílnému dílu, které vzniklo společnou tvůrčí činností dvou nebo více autorů do doby dokončení díla (tj. vzájemnou součinností všech zúčastněných spoluautorů, nestačí však pouhé poskytnutí námětu, jiného materiálu, podnětu ke vzniku díla - např. objednatel díla není spoluautorem), pomoci, technické, administrativní nebo odborné rady ze strany jednoho z nich), přísluší všem spoluautorům společně a nerozdílně (solidárně), a to v zájmu ochrany třetích osob. To znamená, že všem spoluautorům náleží všechna osobnostní i majetková práva ke společnému dílu. Dále platí, že všichni spoluautoři jsou z právních úkonů učiněných ohledně jejich společného díla oprávněni a povinni společně a nerozdílně, přičemž o těchto úkonech rozhodují společně (jednomyslně) a pokud se neshodnou a jeden ze spoluautorů brání bez vážného důvodu nakládání s dílem (tím se rozumí jakákoliv dispozice s dílem v rámci výkonu majetkových a osobnostních práv), mohou se ostatní obrátit na soud s určovací žalobou o nahrazení jeho projevu vůle. Domáhat se ochrany práva autorského k dílu je oprávněn každý ze spoluautorů i samostatně. Pokud lze výsledky tvůrčí činnosti jednotlivých spoluautorů odlišit a nejsou-li tyto schopné samostatného užití, není to na újmu vzniku díla spoluautorů. Podíly spoluautorů na společných výnosech z autorského práva k dílu jsou úměrné velikosti jejich tvůrčích příspěvků, nelze-li však tyto rozeznat a není-li mezi spoluautory dohodnuto jinak, jsou jejich podíly stejné. Rozdělení výnosů je tedy výlučnou vnitřní záležitostí mezi spoluautory. K problémům může dojít při snaze o určení velikosti jejich tvůrčích podílů na díle, jedná se totiž o relativní pojem, který lze jen stěží objektivně definovat a který je v praxi častokrát sporný.

Autorské právo k dílu vzniká okamžikem, kdy je dílo vyjádřeno v jakékoliv vnímatelné podobě a ani následným zničením hmotného substrátu, na kterém je dílo zachyceno, autorské právo k dílu nezaniká. Toto ustanovení vychází z principu neformálnosti vzniku díla, tj. ke vzniku díla není nutná žádná registrace, zaplacení poplatku apod. Pro vznik autorství je zcela bezvýznamné, zda je uvedena tzv. výhrada autorského práva resp. copyrightová doložka (jméno nebo symbol nositele autorských práv, rok prvního zveřejnění díla apod.). Samotným nabytím vlastnického nebo jiného věcného (např. užívacího) práva k věci, na které je dílo zachyceno, vlastníkem nebo uživatelem takové věci nenabývá oprávnění toto dílo užit, nevyplývá-li ze zákona nebo z dohody něco jiného.

1.3. Obsah autorského práva

Obsahem práva autorského jsou autorova výlučná osobnostní a výlučná majetková práva. Jedná se o skupinu práv spojených s osobou autora. Osobnostní práva podle autorského zákona nicméně nelze ztotožňovat se všeobecnými osobnostními právy dle § 11 občanského zákoníku (dále jen ObčZ). Obojí práva jsou samostatná a na sobě nezávislá. Autor se svých osobnostních práv nemůže vzdát. Osobnostní práva jsou zároveň nepřevoditelná, smrtí autora zanikají a nemohou se stát se předmětem dědického práva. Ani po smrti autora si však nikdo nesmí osobovat právo na autorství a nesmí užívat dílo způsobem, který by snižoval hodnotu díla, jinak mají osoby blízké, právnická osoba sdružující autory nebo příslušný kolektivní správce právo domáhat se u soudu, aby bylo od takového jednání upuštěno. Právo domáhat se soudní ochrany autorského práva není omezeno na dobu trvání majetkových práv.

Obsahem osobnostních práv autorských jsou dle autorského zákona tyto práva:

a) právo autora rozhodnout o zveřejnění jeho díla, tj. o jakémkoli prvním oprávněném zpřístupnění veřejnosti,

b) právo autora osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem bude jeho autorství při zveřejnění jeho díla na díle uvedeno,

c) právo na nedotknutelnost díla, které v sobě zahrnuje právo udělit svolení k jakékoliv změně díla nebo k jinému zásahu do díla,

d) právo na odstoupení od licenční smlouvy pro změnu přesvědčení autora, tedy pro změnu okolností, za kterých byla licence udělena,

e) právo na autorskou korekturu, jejíž podstatou je oprávnění autora před vydáním díla v přiměřené lhůtě poskytnuté nabyvatelem provést drobné tvůrčí změny díla, pokud nevyvolají na straně nabyvatele potřebu vynaložení nepřiměřených nákladů nebo nezmění-li se jimi povaha díla

Ani majetkových práv se však autor nemůže platně vzdát, Ustanovení § 26 AutZ, totiž zakotvuje princip nezcizitelnosti majetkových práv autora, majetková práva jsou tak nepřevoditelná a s výjimkou výkonu rozhodnutí postoupením pohledávky je nelze postihnout výkonem rozhodnutí. Na rozdíl od osobnostních práv však mohou být majetková práva předmětem dědictví. Nemá-li autor zákonného dědice, tj. osobu, která je v určitém, zákonem vymezeném vztahu k zůstaviteli a kterou zákon z tohoto důvodu povolává k dědění, či dědice ze závěti, pak majetková práva připadají státu (viz § 462 ObčZ) a jeho jménem je vykonává Státní fond kultury České republiky. Jedná-li se o díla audiovizuální, majetková práva připadají Státnímu fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie. Příjmy z výkonu majetkových práv státními fondy, potažmo státem jsou příjmy státního rozpočtu. Předmětem dědictví nemůže být z povahy věci právo autora na odstoupení od licenční smlouvy pro změnu přesvědčení ani právo na autorskou korekturu. Na rozdíl od osobnostních práv majetková práva nezanikají smrtí autora, ale trvají po dobu 70 let po smrti autora. Pokud se jedná dílo více autorů, pak se tato doba počítá od smrti spoluautora, který ostatní spoluautory přežil.

Doba trvání majetkových práv se počítá vždy od prvního roku následujícího po roce, v němž došlo k události rozhodné pro počítání této doby. Dílo, u kterého uplynula doba trvání majetkových práv, může každý

bez dalšího volně užit, nesmí si však osobovat autorství díla a dílo nesmí užívat způsobem, který by snižoval jeho hodnotu. Osoba, která poprvé zveřejní dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, má po dobu 25 let k tomuto dílu výlučná majetková práva v rozsahu, v jakém by je měl autor díla. Pro počítání lhůty platí obdobné pravidlo jako v případě počítání lhůt rozhodných pro trvání majetkových práv.

Obsahem majetkových práv je právo autora užit dílo nebo toto právo udělit třetí osobě smlouvou. Autor má podle § 12 AutZ, právo své dílo užit v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiná osoba může dílo užit bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem. V rozsahu, ve kterém autor třetí osobě udělil právo dílo užit, vzniká autorovi povinnost strpět zásah do svého práva dílo užit, samotné právo dílo užit však autorovi zůstává i nadále. Do majetkových práv spadá i právo autora požadovat na vlastníku věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, aby tuto věc autorovi zpřístupnil, pokud je to třeba k výkonu autorových práv. Toto právo však nelze uplatnit v rozporu s oprávněnými zájmy vlastníka; vlastník není povinen takovou věc autorovi vydat, je však povinen na žádost a náklady autora zhotovit fotografii nebo jinou rozmnoženinu díla a odevzdat ji autorovi.

Obsahem práva dílo užit je podle autorského zákona rozmnožování, rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla, pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla, půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla, vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla a sdělování díla veřejnosti.

Rozmnožováním díla se rozumí zhotovování trvalých nebo dočasných rozmnoženin díla bez ohledu na to, jakými prostředky je dílo rozmnožováno včetně převodu díla do digitální formy. Rozšiřováním díla nebo jeho rozmnoženin se pak rozumí zpřístupnění díla prodejem nebo jiným převodem vlastnického práva. Za rozšiřování díla se považuje již i

jeho samotné nabízení např. prostřednictvím reklamy. Pronájmem díla nebo jeho rozmnoženin je zpřístupňování díla za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu poskytnutím originálu nebo rozmnoženiny díla k dočasné osobní potřebě. Pojmovým znakem pronájmu je dosažení majetkového prospěchu. Půjčováním originálu nebo rozmnoženiny díla se rozumí zpřístupňování díla zařízením přístupným veřejnosti nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu poskytnutím originálu nebo rozmnoženiny díla dočasné osobní potřebě. Vystavováním díla se rozumí zpřístupnění díla v hmotné podobě umožněním zhlédnutí nebo jiného vnímání originálu nebo rozmnoženiny díla.

Sdělováním díla veřejnosti se rozumí zpřístupňování díla v nehmotné podobě, živě nebo ze záznamu, po drátě nebo bezdrátově. Sdělování je tak podle autorského zákona i audiovizuální užití díla, které je s ohledem na zaměření této práce podstatné. Sdělováním díla veřejnosti podle § 18 odstavce 1 AutZ, je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí. Mezi nejčastější formy sdělování díla veřejnosti patří přenos rozhlasového nebo televizního vysílání, kterým se dle autorského zákona rozumí zpřístupňování díla současným, úplným a nezměněným přenosem vysílání díla rozhlasem nebo televizí bezdrátově nebo po drátě, a to uskutečňuje-li je jiná osoba, než vysílatel takového vysílání. Kabelovým přenosem rozhlasového nebo televizního vysílání díla je takový přenos rozhlasového nebo televizního vysílání díla podle odstavce 1, který se uskutečňuje po kabelu nebo mikrovlnným systémem. Ustanovení § 21 odst. 3 AutZ, platí obdobně. Provozováním rozhlasového či televizního vysílání díla se rozumí zpřístupňování díla vysílaného rozhlasem či televizí pomocí přístroje technicky způsobilého k příjmu rozhlasového či televizního vysílání.

Autorský zákon podává pouze příkladný výčet jednotlivých způsobů sdělování díla veřejnosti v nehmotné podobě, čímž prakticky vytváří prostor pro využití dalších, doposud zákonem nedefinovaných,

možností sdělování. Aktuální a velmi diskutované je v tomto směru využití moderních elektronických komunikačních sítí.

Mezi takzvaná jiná majetková práva patří právo autora na odměnu při opětném prodeji originálu díla uměleckého a právo autora na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro vlastní potřebu. Právo na odměnu při opětovném prodeji originálu náleží autorovi díla uměleckého, jehož originál, který autor převedl do vlastnictví jiné osoby, je dále prodáván. Osobou, která je povinna platit tuto odměnu autorovi, je prodávající. Originálem díla uměleckého se rozumí zejména originální obraz, kresba, malba, koláž, tapiserie, rytina, litografie či jiná grafika, socha, keramika, autorský šperk, fotografie nebo autorská rozmnoženina, která je podle zvyklostí považována za originál. Právo na odměnu se nevztahuje na díla architektonická, díla užitého umění a na rukopisy spisovatelů a skladatelů. Proávající musí oznámit prodej originálu díla příslušnému kolektivnímu správci. Součástí oznámení je i povinnost poskytnout informaci o skutečné prodejní ceně. Kolektivní správce je oprávněn nahlížet v nezbytném rozsahu do účetních knih a jiných dokumentů prodávajícího.

Autor má právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu v případě, že se jedná o zveřejněná díla, která lze rozmnožovat pro osobní potřebu na podkladě zvukového nebo zvukově obrazového záznamu nebo rozhlasového či televizního vysílání anebo tiskového či jiného grafického vyjádření.

Osobou, která je povinna platit odměnu je výrobce nebo dovozce přístrojů k zhotovování rozmnoženin zvukových nebo zvukově obrazových záznamů, výrobce nebo dovozce přístrojů k zhotovování tiskových rozmnoženin, výrobce nebo dovozce nenahraných nosičů zvukových a zvukově obrazových záznamů, dopravce nebo zasílatel a poskytovatel rozmnožovacích služeb za úplatu; odměna se platí v závislosti na počtu zhotovených tiskových rozmnoženin. Povinné osoby musí předkládat příslušnému kolektivnímu správci, vždy souhrnně za kalendářní pololetí nejpozději do konce následujícího kalendářního měsíce informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny.

2. Úvod do problematiky kolektivní správy autorských práv

Kolektivní správa autorských práv je nezbytná v těch případech, kdy autorské právo, potažmo autorská práva, nemohou být spravována individuálně či je individuální správa nevýhodná. Podstatou kolektivní správy autorských práv je pověření zvláštní organizace, tj. kolektivního správce, monitorovat užití autorských děl, jednat ve jménu autora s jejich uživateli, poskytovat licence k užití, vybírat poplatky za užití předmětů ochrany autorského práva a ty následně rozdělovat jejich autorům.

2.1. Pojem kolektivní správy autorských práv

Kolektivní správou je podle § 95 AutZ, zastupování většího počtu osob, jimž přísluší

a) majetkové právo autorské nebo majetkové právo související s právem autorským

b) ze zákona oprávnění k výkonu majetkových práv k dílu, nebo

c) ze smlouvy výhradní oprávnění k výkonu práva kolektivně spravovaného pro celou dobu trvání majetkových práv alespoň pro území České republiky s právem poskytnout podlicenci k jejich společnému prospěchu. Autorský zákon ji upravuje od roku 2000. Před tímto datem byla právní úprava tohoto institutu řešena v samostatném předpisu v podobě zákona č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů. Jak je na první pohled patrné, v této souvislosti došlo také k terminologické změně, neboť nový autorský zákon užívá termín kolektivní správa, což v původní terminologii odpovídá výrazu hromadná správa⁸.

Autorský zákon rozeznává celkem tři způsoby kolektivní správy - těmi jsou kolektivní správa práv povinně kolektivně spravovaných (podle §

---

⁸ ŠEBELOVÁ, M., *Autorské právo, zákon, komentáře, vzory a judikatura*. 1. vydání. Praha: Computer Press, a. s., 2006, str. 145

96 AutZ), rozšířená kolektivní správa (podle § 101 odst. 9 AutZ) a smluvní kolektivní správa práv.

Primárním účelem kolektivní správy práv je podle §96 AutZ, kolektivní uplatňování a kolektivní ochrana majetkových práv autorských a majetkových práva souvisejících s právem autorským a umožnění zpřístupňování předmětů těchto práv veřejnosti. Funkcí právního režimu kolektivní správy, jak je definována v komentáři autorského zákona autorů Telece a Tůmy, je zejména zajistit pro případného licenčního nabyvatele možnost snadného a prakticky rychlého nabytí tohoto soukromoprávního oprávnění, a to při naplnění funkce kolektivního správce, jednající sice s licenčními nabyvateli vlastním jménem, avšak ve prospěch svých komitentů – tj. majitelů práv, popřípadě dalších osob, kteří jsou na základě zákona či smlouvy fiduciární (svěřenecké) právní povahy zastoupeni při výkonu svých majetkových práv.⁹

Autorský zákon pro osobu oprávněnou ke kolektivnímu uplatňování a ochraně autorských práv a práv souvisejících zavedl v souvislosti se shora zmíněnou změnou terminologie název „kolektivní správce“. Dřívější právní úpravy platné na našem území používaly totiž namísto uvedeného termínu pro tentýž právní institut pojmy odlišné, například „odborné sdružení“ (§30a zák. č. 218/1926 Sb.), ochranná organizace autorská (§44 zák. č. 35/1965 Sb. v původním znění) či „ochranná organizace“ (zák. č. 237/1995 Sb.).¹⁰

Kolektivním správcem je podle zákon ten, kdo získal oprávnění k výkonu kolektivní správy, což může být zároveň pouze bezúhonná právnická osoba, která přímo či nepřímo sdružuje nositele práv, které při kolektivní správě zastupuje, a která získala oprávnění k výkonu kolektivní správy. Kolektivní správa je vykonávána soustavně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, není však podnikáním. Existují pouze dvě zákonem povolené výjimky, kdy kolektivní správce může písemnou smlouvou pověřit

---

⁹ TELEEC, I., TŮMA, et al. *Autorský zákon komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 744

¹⁰ tamtéž

při výkonu kolektivní správy práv zastupováním jinou osobu. Podle § 97 odst. 5 AutZ, je to v případě, jde-li o

a) osobu zahraniční, která podle práva jiného státu oprávněně vykonává na území takového státu kolektivní správu pro táž práva, a pokud jde o dílo, i pro tž druh, jde-li o výkon kolektivní správy

v takovém státě,

b) tuzemského kolektivního správce, který je také oprávněn k výkonu kolektivní správy, sleduje-li se tím účelný výkon kolektivní správy. Toto ustanovení je nezbytné z hlediska recipročních smluv uzavíraných kolektivními správci vykonávajícími kolektivní správu v různých zemích.

O udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy rozhoduje Ministerstvo kultury na základě písemné žádosti. Žádost musí obsahovat zákonem stanovené náležitosti. O žádosti rozhodne Ministerstvo kultury do 90 dnů ode dne podání žádosti. Rozhodnutí zveřejňuje ministerstvo v Obchodním věstníku bezodkladně, nejpozději však do 30 dnů ode dne nabytí právní moci. Pro rozhodování o udělení oprávnění se použije správní řád. Pokud Ministerstvo kultury zjistí, že nebyly splněny předpoklady pro jeho udělení nebo na návrh kolektivního správce ministerstvo oprávnění odejme. Ministerstvo oprávnění může odejmout i v případě, že kolektivní správce porušuje povinnosti uložené mu autorským zákonem a nezjedná nápravu ve lhůtě stanovené ministerstvem.

Kolektivnímu správci je ze zákona či smluvně svěřena správa majetkových autorských práv a jiných majetkových práv dle autorského zákona, potažmo její obstarání, neboť obsahem správy je právě oprávnění uplatnit nebo neuplatnit – tj. spravovat tato práva vůči třetím osobám, a to uzavíráním licenčních smluv o užití díla, k němuž se vztahuje spravované právo. Uživatelé předmětů ochrany, jakož i osoby povinné k platbě zvláštních odměn jsou povinni umožnit kolektivnímu správci řádný výkon kolektivní správy a bez vážných důvodů kolektivnímu správci neodmítnout poskytnutí k tomu potřebných informací. Mimoto je kolektivní správce oprávněn kontrolovat řádné a včasné plnění smluv jím uzavřených při výkonu kolektivní správy, přičemž uživatelé předmětů ochrany, jakož i

osoby povinné k platbě zvláštních odměn či jiní účastníci takových smluv jsou povinni kolektivnímu správci tuto činnost umožnit.

Prostřednictvím kolektivního správce lze rovněž předejít právním sporům mezi tvůrci a uživateli autorských děl, zejména v rámci odborných posouzení a smírčích řízení. Kolektivní správci poskytují smlouvami podle § 100 odst. 1 písm. h) bodu 1 AutZ, oprávnění k výkonu práva užití předměty ochrany určené buď jednotlivě, nebo hromadně, což zahrnuje všechny předměty ochrany, k nimž takové právo kolektivně spravuje. Pokud kolektivní správce poskytne oprávnění k výkonu práva k hromadně určeným předmětům ochrany (pro účely tohoto zákona se jedná o takzvanou "hromadnou smlouvu") a pokud jsou pro rozdělení vybraných odměn potřebné údaje uživatele o užití konkrétních předmětů ochrany, je kolektivní správce oprávněn takové údaje od uživatele požadovat. Hromadná smlouva musí být sjednána písemně a jednotlivým sdruženým uživatelům z ní vznikají práva a povinnosti vůči kolektivnímu správci přímo. Ustanovení předchozí věty se vztahuje přiměřeně i na smlouvy podle § 100 odst. 1 písm. h) bodů 2 až 4 AutZ. Tím však není dotčeno, že kolektivní správce jedná na účet nositelů práv. Důležité je v tomto bodě zmínit, že kolektivní správce je oprávněn poskytovat uživateli oprávnění k výkonu práva užití předměty ochrany pouze jako nevýhradní a nepřevoditelné.

Pokud autor poskytuje někomu jinému (nabyvateli) právo dílo užit, pak tak činí pomocí licence. Poskytne-li kolektivní správce podle § 100 odst. 1 AutZ licenci hromadnou smlouvou

a) k provozování uměleckých výkonů ze zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo k provozování takových zvukových záznamů,

b) k nedivadelnímu provozování hudebních děl s textem či bez textu ze zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům,

c) k rozhlasovému nebo televiznímu vysílání určitého druhu děl,

d) k provozování rozhlasového nebo televizního vysílání určitého druhu děl, uměleckých výkonů, zvukových záznamů nebo zvukově obrazových záznamů,

e) k půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla s výjimkou počítačového programu nebo k půjčování díla nebo výkonu výkonného umělce zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam a k půjčování takových záznamů,

f) k zpřístupňování díla, zahrnující i zhotovení rozmnoženiny zveřejněného díla, knihovnou jednotlivcům ze strany veřejnosti na požádání podle § 18 odst. 2 pro účely výzkumu a soukromého studia; toto ustanovení se nevztahuje na počítačové programy, zvukové a zvukově obrazové záznamy, vydané notové záznamy díla hudebního či hudebně dramatického a na díla, která jsou předmětem licenčních smluv, nebo jestliže to nositel práva zakázal,

g) k živému nedivadelnímu provozování díla, pokud provozování díla nesměřuje k dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu,

platí, že je takto licence poskytnuta nejen ve vztahu k příslušným předmětům ochrany, a jde-li o díla, k příslušným druhům děl nositelů práv smluvně zastupovaných, ale i všech ostatních, kteří se pak považují za zastupované ze zákona. To neplatí pro díla audiovizuální ani díla audiovizuálně užitá, pokud jde o licenci podle písmene c) a e), ani pro takového smluvně nezastupovaného nositele práva, který vůči uživateli a příslušnému kolektivnímu správci účinky hromadné smlouvy pro konkrétní případ či pro všechny případy vyloučí; nemůže však vyloučit účinky hromadné smlouvy v případě licence podle písmene d).

K usnadnění sjednávání kolektivních smluv, popřípadě smluv hromadných mohou smluvní strany využít jednoho nebo více zprostředkovatelů jmenovaných k tomu účelu ministerstvem z nezávislých odborníků. Zprostředkovatelem pro účely autorského zákona může být pouze zletilá fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, která souhlasí s výkonem této činnosti. Seznam zprostředkovatelů je veřejně přístupný; vede jej ministerstvo s přihlédnutím k návrhům kolektivních správců a uživatelů, popř. jejich sdružení.

Jak je ze zákona patrné, poskytovatelem hromadné licenční smlouvy nemůže být v podstatě jiná osoba než kolektivní správce. Hromadnou smlouvu ve smyslu autorského zákona tedy není kupříkladu taková smlouva, kterou autor nebo jiná nositel práva individuálně uděluje oprávnění k užití více, popřípadě všech, jeho děl nebo jiných předmětů ochrany. Takzvaná „hromadnost“ licenční smlouvy tkví v tom, že předmětový rozsah poskytnuté licence není pregnantně stanoven výčtem předmětů ochrany, nýbrž poukazem na soubor těchto předmětů, které mají společnou vlastnost, že práva k nim jsou spravována určitým kolektivním správcem. Jejich smyslem je umožnit užívání autorských děl v případech, kdy autoři sami nejsou ze zákona oprávněni k samostatnému udělování licencí, nebo kdy by takový postup byl neúčelný (ve smyslu ustanovení § 95 AutZ).¹¹ Jedná se tedy o případy, v nichž uživatelé fakticky nejsou z důvodu velkého množství užívaných děl sami schopni získat příslušné licence od jednotlivých autorů individuálně.

Opakem kolektivní správy práv je správa práv individuální. Ta však spadá mimo rozsah autorského zákona. Individuální správa autorského práva je běžný soukromoprávní vztah, který není zakázán, a to vztah mezi majitelem práva a osobou vykonávající – spravující vlastním jménem autorské či jiné právo náležející autorovi nebo jinému nositeli práva, pokud je tato osoba oprávněná jednat vlastním jménem ve prospěch autora (jiného nositele práv) nebo dědice (tj. v jeho přímém zastoupení), jak uvádí Telec s Tůmou v komentáři autorského zákona¹², a to v rozsahu výkonu – respektive správy tohoto spravovaného cizího práva vlastním jménem.

Oprávněnými kolektivními správci v České republice jsou OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, OOA-S – Ochranná organizace autorská – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, DILIA, divadelní a literární agentura, INTERGRAM – nezávislá společnost výkonných umělců a GESTOR – ochranný svaz autorský.

---

¹¹ TELEC, I., TŮMA, et al. *Autorský zákon komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 747

¹² tamtéž

2.2. Oblasti tradičně spravované kolektivně

Povinně kolektivně spravovanými právy jsou podle § 96 AutZ

a) právo na odměnu za

1. užití uměleckého výkonu, zaznamenaného na zvukový záznam vydaný k obchodním účelům, vysíláním rozhlasem nebo televizí nebo přenosem rozhlasového nebo televizního vysílání,

2. užití zvukového záznamu, vydaného k obchodním účelům, vysíláním rozhlasem nebo televizí nebo přenosem rozhlasového nebo televizního vysílání,

3. zhotovení rozmnoženiny pro osobní potřebu na podkladě zvukového nebo zvukově obrazového záznamu nebo jiného záznamu přenesením jeho obsahu pomocí přístroje na nenahraný nosič takového záznamu,

4. zhotovení rozmnoženiny díla pro osobní potřebu fyzické osoby nebo pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby či podnikající fyzické osoby pomocí přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin na papír nebo podobný podklad, a to i prostřednictvím třetí osoby,

5. opětný prodej originálu díla uměleckého,

6. půjčování originálu nebo rozmnoženiny vydaného díla podle § 37 odst. 2,

b) právo na přiměřenou odměnu za pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla či výkonu výkonného umělce zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam,

c) právo na užití kabelovým přenosem děl, živých výkonů a výkonů zaznamenaných na zvukový záznam nebo na zvukově obrazový s výjimkou takových výkonů, jejichž zvukový záznam byl vydán k obchodním účelům [písmeno a) bod 1], a dále právo na užití kabelovým přenosem zvukově obrazových záznamů a zvukových záznamů jiných než vydaných k obchodním účelům [písmeno a) bod 2]; a dále s výjimkou případů, kdy právo na kabelový přenos vykonává vysílatel ke svému vlastnímu vysílání, bez ohledu na to, zda jde o jeho vlastní práva nebo o

práva, která vykonává na základě licenční smlouvy uzavřené s nositelem práva.

2.3. Vznik a vývoj právní úpravy kolektivní správy autorských práv na území České republiky

Počátky kolektivní ochrany autorských práv se datují přibližně do druhé poloviny 18. století, kdy byla ve Francii založena divadelním dramatikem Pierre-Augustinem Caronem de Beaumarchais po jeho sporech s francouzskými divadly první autorská společnost hájící zájmy autorů divadelních her, nazvaná kancelář na obranu práv dramatiků (bureau de la législation dramatique - 1777). Kancelář se později změnila na společnost divadelních autorů a skladatelů (Société des auteurs et compositeurs dramatiques – SACD).¹³ Dramatiky následovali o několik let později též spisovatelé, kteří se pod vedením předních autorů V. Huga, H. de Balzaca a A. Dumase sdružili v roce 1837 do společnosti spisovatelů - Société des gens de lettres (SGDL). Zajímavostí je, že obě organizace jsou doposud aktivní a zastupují zájmy několika tisíc autorů. Nicméně byl to teprve rozsudek v soudním sporu hudebních skladatelů Paula Henriona, Victora Parizota a textaře Ernesta Bourgeta proti pařížskému varieté Ambassadeurs z roku 1847, který rozhodl o budoucí podobě správy autorských práv. Soud přiznal autorům právo na odměnu za užití jejich hudebních děl a díky způsobu odměňování napříště určeným soudem hudební skladatelé a textaři uznali nezbytnost sdružit se a uplatňovat tak nově nabytá práva kolektivně. V roce 1850 tak byla založena společnost pro vybírání autorských odměn, ze které se o rok později stala společnost textařů, skladatelů a hudebních nakladatelů – Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM)¹⁴. Na přelomu devatenáctého a dvacátého století následoval prudký rozvoj v oblasti ochrany autorských práv, který vyústil založením

---

¹³ HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*, Linde, 2000, str. 11

¹⁴ tamtéž

mezinárodní konfederace společností autorů a skladatelů - Confédération internationale des sociétés d' auteurs et de compositeurs (CISAC), která má dnes 232 členů ve 121 zemích po celém světě¹⁵.

Na území dnešní České republiky se objevují první snahy o kolektivní správu autorských práv ve 20. století. První organizace zaměřená na kolektivní správu autorských práv, nepočítáme-li starší vídeňskou Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger (AKM), která působila na území Rakouska-Uherska od roku 1915, či berlínskou organizaci STAGMA a která zastupovala i několik českých autorů, byla založena z iniciativy JUDr. Jana Löwenbacha roku při ustavující schůzi 9. 10. 1919.¹⁶ Podle jejího vzoru vznikla první československá ochranná organizace, a to Ochranné sdružení autorského československých skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních v Praze, zaps. společ. s.r.o. Stalo se tak za účelem hospodářského využití mimodivadelních provozovacích práv k hudebním dílům. Jeho dnešním nepřímým právním zástupcem je již jednou zmíněná OSA – ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, sídlem v Praze. Důležitou roli při vzniku první společnosti na ochranu autorských práv na našem území sehrál podle Hartmanové podpis saint-germainské mírové smlouvy roku 1919, která tehdy nově vzniklý státní útvar Československo mimo jiné zavázala také k ochraně autorských práv a k členství v Bernské unii, založené Bernskou úmluvou o ochraně literárních a uměleckých děl uzavřenou k 8. září 1886.¹⁷ První společnosti pro kolektivní ochranu autorských práv se ocitly tváří v tvář nelehké situaci, neboť ochrana autorského práva byla tristní. Mnohdy si autoři museli nejdříve obhájit samotnou existenci svých výlučných práv a následně vymoci jejich respektování.

Rychlý vývoj techniky a převratně objevy na poli komunikace typu rozhlasové vysílání v důsledku znamenaly fakticky nutnost správy

---

¹⁵ CISAC [online]. Praha, 2011[cit. 1. Prosince 2011]. Dostupné na

WWW:<http://www.cisac.org/CisacPortal/security.do?method=beforeAuthenticate>

¹⁶ TELEČ, I., TŮMA, et al. *Autorský zákon komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 747

¹⁷ HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*, Linde, 2000, str. 12

autorských práv kolektivně, neboť sami autoři již nadále nebyli schopni kontrolovat užití svých děl. Kolektivní ochránci se tak částečně transformovali do role kolektivních správců jako zprostředkovatelů mezi autory a uživateli a staly se nedílnou součástí pomyslného mediálního „trhu“. Paradoxně se tak situace víceméně obrátila v prospěch autorů a kolektivních správců. První právní úprava kolektivní správy autorských práv na našem území byla obsažena v československém autorském zákonu, zákonu ze dne 24. listopadu 1926 č. 218/1926 Sb., o původcovském právu k dílům literárním, uměleckým a fotografickým (o právu autorském), který nahradil zákon č. 197/1895 ř. z., o právu původském k dílům literárním, uměleckým a fotografickým, který byl do československého řádu začleněn na základě čl. 2 zákona ze dne 28. října 1918 č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého (recepční zákon). V ustanovení § 30 odst. 2 tohoto zákona byla upravena závaznost kolektivní (hromadné smlouvy) pro členy sdružení, mezi kterými byla tato smlouva uzavřena a pro ostatní sazba honorářů.¹⁸ Následoval zákon č. 115/1953 Sb., o právu autorském, na kterém se Národní shromáždění republiky Československé usneslo dne 22. prosince a který s účinností od 1. 1. 1954 nahradil zákon č. 218/1926 Sb. ve znění zákona č. 120/1936 Sb. Nový zákon upravoval úpravu kolektivní správy autorského práva v části třetí nazvané „Autorské organizace“. Podle § 70 zákona č. 115/1953 Sb. o ochranu obecného zájmu v oblasti práva autorského měly nově pečovat vedle státu také autorské svazy.¹⁹ Vedle nich fungovaly i takzvané Ochranné organizace autorské, podléhající ministerstvu kultury, kterým mohlo být podle § 72 ministerstvem přiznáno výhradní oprávnění:

- a) udílet v oboru své působnosti svolení k užití děl, zejména sjednávat smlouvy o jejich rozšiřování,
- b) vybírat autorské odměny,
- c) vybírat příspěvky pro kulturní fondy

---

¹⁸ HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*, Linde, 2000, str. 25

¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011[cit. 4. Prosince 2011]. Dostupné na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1953/sb63-53.pdf>

Výhradní oprávnění ochranných organizací autorských u úpravy povinnosti osob, které k užití díla potřebují svolení ochranné organizace autorské anebo jsou povinny jí vyplatit autorskou odměnu, upravila vyhláška ministerstva kultury č. 145/1954 Ú. 1., která byla později nahrazena vyhláškou ministerstva školství a kultury č. 99/1958 Ú. 1., o povolování veřejných koncertních a jiných hudebních produkcí, veřejných produkcí estrádních a artistických, podniků lidové zábavy, některých divadelních představení, výstav, přednášek, a filmových představení a o výhradním oprávnění ochranných organizací autorských. Vyhláška ministerstva školství a kultury č. 99/1958 Ú. 1., stanovila výhradní oprávnění a především charakterizovala ochranné organizace autorské jako organizace nevýdělečné. Z utržených peněz bylo organizaci dovoleno pouze uhradit náklady vzniklé činností vyhláškou stanovených. Vyhláškou byly stanoveny následující ochranné organizace autorské: Československé divadelní a literární jednatelství v Praze (Slovenské divadelní zastupitelství v Bratislavě), Ochranný svaz autorský v Praze (Slovenský autorský svaz v Bratislavě) a Ochranná organizace při Českém fondu výtvarných umění v Praze (Ochranná organizace při Slovenském fondu výtvarných umění v Bratislavě). Oborem působnosti Československého divadelního a literárního jednatelství v Praze, jak je již z názvu patrné, byla především uveřejněná díla literární a divadelní, hudebně-dramatická, choreografická nebo pantomimická včetně hudební a výtvarné složky obou děl. Ochranný svaz autorský v Praze se pro změnu specializoval na uveřejněná hudební díla s textem či bez něj – jednalo se především o nedivadelní provozování, tedy užití díla k vytvoření filmového díla, vysílání rozhlasem nebo televizí apod. Ochranná organizace při Českém fondu výtvarných umění v Praze spravovala díla výtvarných umění včetně děl umění architektonického a děl umění užitého a díla fotografická.²⁰

Zákon č. 115/1953 Sb. byl o dvanáct let později změněn zákonem č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), účinným k 1. 7. 1965. Účelem tohoto zákona bylo, jak se píše v § 1,

---

²⁰ HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*, Linde, 2000, str. 27-28

především upravit vztahy vznikající v souvislosti s vytvořením a společenským uplatněním literárních, vědeckých a uměleckých děl tak, aby byly chráněny zájmy autorů a aby byly zajištěny příznivé podmínky pro rozvoj kulturní tvorby a aktivní účasti pracujících na této tvorbě²¹. Kolektivní správě autorského práva se věnovala třetí část zákona č. 35/1965 Sb., nazvaná „Organizace autorů a výkonných umělců“. O uskutečňování společenského zájmu, zejména o dosažení citovaných v § 1, měly podle § 40 tohoto zákona pečovat umělecké svazy a kulturní fondy jako orgány státu a společenské organizace zastupující autory a výkonné umělce. Kulturní fondy byly podle zákona č. 35/1965 Sb. definovány jako účelová sdružení majetku jako podpora tvůrčí činnosti literární, vědecké a umělecké, měly napomáhat vzniku uměleckých děl a vytvářet příznivé podmínky pro tvůrčí činnost autorů a výkonných umělců. Zdrojem příjmů kulturních fondů byly podle § 35 zejména zákonné příspěvky za užití volných děl a příspěvky uživatelů děl spolu s příspěvky příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců podle § 42. Uvedené příspěvky měly povahu zvláštních veřejnoprávních dávek, připsaným kulturním fondům na základě plnění zákonné povinnosti příslušných osob. Kulturní fondy mohly jako socialistické organizace vystupovat v právních vztazích svým jménem a byly oprávněné k provozování podniků, jejichž činnost byla v souladu s posláním fondů.

Ministr školství a kultury mohl podle § 44 přiznat socialistickým organizacím zastupujícím autory nebo výkonné umělce ve výkonu práv podle tohoto zákona výhradní oprávnění, aby v rámci své působnosti

udílely svolení k užití děl a výkonů a vybíraly autorské odměny a odměny výkonných umělců,

zprostředkovávaly převod práv československých autorů nebo výkonných umělců do zahraničí a zahraničních autorů nebo výkonných umělců do Československé socialistické republiky,

výhradně šířily díla autorů a

vybíraly příspěvky pro kulturní fondy,

---

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011[cit. 4. Prosince 2011]. Dostupné na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1965/sb19-65.pdf>

Taktéž mohl ministr školství a kultury socialistické organizace k plnění těchto úkolů zřídit a upravit povinnosti organizací a osob, které k užití díla potřebovaly svolení organizací nebo jim byly povinny vyplatit odměnu.

Nezpochybnitelným mezníkem ve vývoji kolektivní správy autorského práva v Čechách, potažmo v tehdejší Československu, byl přelom osmdesátých a devadesátých let 20. století. Změna politického systému přirozeně znamenaly i změny v systému právním. Zákon 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých sice zůstal v platnosti až do roku 2000, avšak prošel zásadní novelizací. Zákonem č. 89/1990 Sb. ze dne 28. března 1990 s účinností k 1. 6. 1990 přijatým Federálním shromážděním Československé socialistické republiky²², měnící a upravující zákon č. 35/1965 Sb. byla v § 44 vypuštěna možnost stanovit výhradní oprávnění pro zprostředkování převodu práv do ciziny a pro výhradní šíření děl autorů. Ve smyslu ustanovení tohoto zákona tak přiznání výhradního oprávnění organizacím spravujícím autorské právo není zákonným zmocněním, a že tedy autorské organizace nemohou udílet svolení a vybírat odměny pouze na základě vyhlášky, aniž by k tomu byly zmocněny smlouvou s autorem²³. Přiznání výhradního oprávnění nebránilo rovněž ani možnosti autora či výkonného umělce vykonávat svá práva samostatně bez prostřednictví uměleckého svazu. Úprava autorského zákona též zavedla v § 13 autorské odměny pro autory děl při každém užití jejich díla, která bylo možno vzhledem k jejich povaze rozmnožovat pro vlastní osobní potřebu přenesením pomocí technického zařízení na nenahrané nosiče záznamu. Autoři tím získali právo na odměnu vůči výrobcům takových nosičů, popřípadě jejich dovozcům, jakož i vůči těm, kteří díla veřejně půjčují. Právo na odměnu však nepříslušelo, pokud jde o nenahrané nosiče záznamů pro vývoz nebo pro provozní potřeby organizace. Sazby autorských odměn za užití díla a způsob jejich placení, jakož i rozdělení odměny mezi

---

²² Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011 [cit. 4. prosince 2011]. Dostupné na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb019-90.pdf>

²³ HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*, Linde, 2000, str. 30

jednotlivé skupiny oprávněných subjektů mělo v kompetenci ministerstvo kultury České republiky a ministerstvo kultury Slovenské republiky a bylo oprávněno je upravit obecně závazným právním předpisem.

O rok později, 20. 6. 1991, nabyla účinnosti vyhláška ministerstva kultury České republiky č. 241/1991 Sb., o výhradním oprávnění některých organizací zastupujících autory nebo výkonné umělce²⁴. Ministerstvo kultury České republiky v ní stanoví podle § 44 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb., výhradní oprávnění organizacím zastupujícím autory nebo výkonné umělce ve výkonu jejich práv podle autorského zákona Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním a INTERGRAM, nezávislou společností výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů. Oborem působnosti Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním byla uveřejněná díla s textem nebo bez textu a rozsah oprávnění zahrnoval možnost

udílet svolení a vybírat odměny za veřejné nedivadelní provozování,

vybírat odměny za vysílání rozhlasem nebo televizí,

udílet svolení a vybírat odměny za půjčování zvukových nebo zvukově obrazových snímků,

vybírat odměny za užití děl pořízením rozmnoženiny pro vlastní osobní potřebu.

INTERGRAM, jako nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, spravoval oblast uveřejněných zvukových a zvukově obrazových záznamů výkonů výkonných umělců a oprávnění byla v rozsahu:

vybírat odměny výkonných umělců za vysílání snímků, vyrobených ke komerčním účelům rozhlasem nebo televizí,

udílet svolení a vybírat odměny za půjčování zvukových a zvukově obrazových snímků,

---

²⁴Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011[cit. 8. Prosince 2011]. Dostupné na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb047-91.pdf>

udílet svolení k užití zvukových a zvukově obrazových záznamů nebo snímků na veřejných produkcích prostřednictvím technického zařízení, vybírat odměny za užití výkonů pořízením rozmnoženiny pro vlastní osobní potřebu.

Organizace vykonávaly svoji činnost podle této vyhlášky nevýdělečně. Z vybraných odměn a náhrad si mohly srazit pouze režijní srážku v obvyklé výši, nejvýše však 10 % na náklady spojené s touto činností.

Dne 8. 12. 1993 se usnesl Parlament České republiky na přijetí zákona č. 318/1993 Sb. kterým se upravuje změna postavení kulturních fondů a mění zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb. a zákona č. 468/1991 Sb.,²⁵ bylo s účinností od 1. 1. 1995 v důsledku zániku zmiňovaných kulturních fondů vypuštěno ustanovení o právu těchto organizací vybírat příspěvky pro kulturní fondy. Jednalo se jmenovitě o Český literární fond, Český hudební fondy a Český fondy výtvarných umění. Jejimi nástupci se staly zákonem stanoveným postupem tři nově zřízené nadace, které privatizovaly veřejné majetky státních fondů. V souvislosti s tím bylo rovněž zrušeno oprávnění kolektivních správců vybírat příspěvky pro tyto fondy.

Vyhláška ministerstva kultury České republiky č. 116/1991, kterou se upravují sazby odměn výkonných umělců a náhrad výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů za užití zaznamenaných výkonů nebo zvuků a zvukových a zvukově obrazových snímků na veřejných produkcích prostřednictvím technických zařízení²⁶, upravila výši sazby odměn výkonných umělců a náhrady výrobců zvukových a zvukově obrazových snímků na veřejných produkcích prostřednictvím technických zařízení i pro výkonné umělce a výrobce zvukových a zvukově obrazových záznamů. Souhrn odměn a náhrad podle § 1 této vyhlášky měla poukazovat vybírající

---

²⁵ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011[cit. 10. Prosince 2011]. Dostupné na WWW:<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb79-93.pdf>

²⁶ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011[cit. 10. Prosince 2011]. Dostupné na WWW:<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb024-91.pdf>

organizace, Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním (OSA), dvakrát ročně již zmíněnému INTERGRAMu.

V roce 1995 schválil Parlament České republiky zákon č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů²⁷, kterým bylo s účinností od 1. 1. 1996 zrušeno celé ustanovení § 44, stejně jako předchozí vyhlášky týkající se hromadné správy autorských práv. Tímto krokem vyčlenily právní úpravu kolektivní správy z autorského zákona.

Vývoj právní úpravy kolektivní správy autorských práv završil již dříve zmiňovaný zákon 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)²⁸ s účinností od 1. prosince 2000, který nahradil předchozí zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů a současně změnil několik dalších zákonů.

Jak již bylo v této kapitole zmíněno, vedle Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním (OSA) a Nezávislé společnosti výkonných umělců (INTERGRAM) působí na území České republiky další čtyři kolektivní správci autorského práva. Jsou jimi Ochranný svaz autorský (GESTOR), Divadelní, literární a audiovizuální agentura (DILIA), Ochranná asociace zvukařů - občanské sdružení (OAZA) a Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl (OOA-S).

Ochranný svaz autorský (GESTOR), byl založen v roce 1997 jako občanské sdružení²⁹ a je kolektivním správcem autorského práva na odměnu při opětném prodeji originálu výtvarného díla uměleckého dle § 24 zákona č.121/2000 Sb. Originálem díla se pro potřeby kolektivní správy autorského práva v tomto případě rozumí zejména originální obraz, kresba, malba, koláž, tapiserie, rytina, litografie či jiná grafika, socha, keramika, autorský

---

²⁷ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2011 [cit. 13. Prosince 2011].

Dostupné na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1995/sb64-95.pdf>

²⁸ Arnet online [online]. Praha, 2011 [cit. 13. Prosince 2011]. Dostupné na WWW: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/121-2000-sb-zakon-o-pravu-autorskem-o-pravech-souvisejicich-s-pravem-autorskym-a-o-zmene-nekterych-zakonu-\(autorsky-zakon\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/121-2000-sb-zakon-o-pravu-autorskem-o-pravech-souvisejicich-s-pravem-autorskym-a-o-zmene-nekterych-zakonu-(autorsky-zakon).html)

²⁹ GESTOR [online]. Praha, 2011 [cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW:

<http://www.gestor.cz/cs/>

šperk, fotografie nebo autorská rozmnoženina, která je podle zvyklostí považována za originál. Právo na odměnu pro autora se naopak nevztahuje na díla architektonická, díla užitého umění a na rukopisy spisovatelů a skladatelů. GESTOR taktéž smluvně spolupracuje s několika partnerskými ochrannými organizacemi v zahraničí.

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, občanské sdružení autorů a dalších nositelů autorských práv, založené roku 1949³⁰, je kolektivním správcem autorských práv pro nositele práv k dílům literárním a vědeckým, audiovizuálním a audiovizuálně užitým. Hlavním předmětem její činnosti je zajišťování ochrany autorských práv. Základní činnosti DILIA se dělí na kolektivní správu a agenturní činnost. V praxi tato činnost představuje např. uzavírání smluv o zastupování autorských práv při výkonu kolektivní správy; uzavírání hromadných smluv s provozovateli kabelových televizí, s televizními a rozhlasovými stanicemi, s dovozci a výrobcí kopírovacích zařízení a s provozovateli kopírovacích služeb; uzavírání recipročních smluv se zahraničními ochrannými organizacemi a rozúčtování odměn a náhrad nositelům autorských práv. Jednotlivá oddělení DILIA vyvíjejí zároveň se zmíněnou činností také řadu dalších aktivit příslušných danému oboru agenturní činnosti, například vydávání divadelních textů, informační a konzultační činnost či pronájem hudebních materiálů k českým i zahraničním hudebně-dramatickým dílům.

DILIA je členem nevládních mezinárodních organizací CISAC, IFRRO a SAA³¹.

Ochranná asociace zvukařů - občanské sdružení (OAZA) se profiluje jako „profesní organizace, sdružující na principu dobrovolného členství mistry zvuku“ a vznikla v roce 2003.³² Činnost OAZA je zaměřena především na ochranu práv profesní skupiny zvukařů. Nejdůležitějším úkolem OAZA bylo „vypracovat žádost Ministerstvu kultury ČR, na jejímž podkladě mohla být profesní skupina mistru zvuku oficiálně uznána za

---

³⁰ DILIA [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW: <http://www.dilia.cz/o-nas>

³¹ tamtéž

³² OAZA [online]. Praha, 2011[cit. 5. Února 2011]. Dostupné na WWW: <http://www.oaza.eu>

autorskou tvůrčí profesi, tedy dosažení souladu faktického stavu se stavem právním³³. Výsledky této snahy završil rozsudek Městského soudu v Praze v roce 2005, podle kterého mistři zvuku vytváří při splnění nároků kladených na autorské dílo umělecká díla a jsou tudíž „umělci“. V důsledku rozsudku soudu pak bylo rozhodnutím Ministerstva kultury České republiky dne 15. listopadu 2006 uděleno OAZA oprávnění k výkonu kolektivní správy práv osob, jimž přísluší majetkové právo autorské k dílům mistrů zvuku.

Poslednímu ze zbylých kolektivních správců, Ochranné organizaci autorské - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl (dále jen OOA-S), bude vzhledem k zamření této práce věnována celá následující kapitola.

Vedle těchto subjektů působí na území České republiky v oblasti ochrany práv k duševnímu vlastnictví Mezinárodní federace fonografického průmyslu (IFPI ČR), Národní skupina České republiky (ČNS IFPI), Česká protipirátská unie (ČPU), (dříve Unie videodistributorů) a Asociace provozovatelů kopírovacích služeb (APKS).

Mezinárodní federace hudebního průmyslu České republiky (ČNS IFPI) je českou národní sekcí nevládní organizace s hlavním sídlem ve švýcarském Curychu, kde je zapsána v obchodním rejstříku, přičemž její sekretariát má sídlo v Londýně a evropskou kancelář v Bruselu.³⁴ ČNS IFPI na základě dobrovolnosti sdružuje výrobce zvukových a hudebních zvukově-obrazových záznamů, kteří mají stálé sídlo nebo bydliště v ČR. V současné době to je 25 členských firem, jak českých tak mezinárodních resp. nadnárodních, mezi které patří UNIVERSAL MUSIC, EMI, SONY nebo také SUPRAPHON. V celosvětovém měřítku pak IFPI sdružuje cca 1500 výrobců zvukových záznamů z více než 70 zemí světa. Předmětem působnosti ČNS IFPI je ochrana práv výrobců zvukových a hudebních zvukově obrazových záznamů na základě ustanovení Římské úmluvy o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových

---

³³ tamtéž

³⁴ IFPI [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW: <http://www.ifpicr.cz/?rubrika=1149>

organizací (Vyhl. č. 192/1964 Sb. ve znění Vyhl. č. 157/1965 Sb.), Úmluvy o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů (Vyhl. č. 32/1985 Sb.), Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví - TRIPS (Vyhl. č. 191/1995 Sb.) a samozřejmě také ustanovení zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským a o změnách některých zákonů (autorský zákon).

Česká protipirátská unie (ČPU), jako zájmové sdružení právnických osob, byla založena v roce 1992 za účelem ochrany autorského práva a práv souvisejících s právem autorským k audiovizuálním dílům a potírání všech forem pirátství v oblasti výroby, dovozu a šíření audiovizuálních děl. ČPU se konstituovala z Protipirátské sekce Unie videodistributorů, která vyvíjela protipirátské aktivity v oblasti audiovize již od počátku 90. let.³⁵ Činností ČPU je především ochrana autorských práv k filmovým dílům, sledování a analýze informací týkajících se autorských práv, přípravě právních kroků proti jejich porušování, spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a ostatními institucemi a spolupráci na přípravě nových právních předpisů. Na činnosti ČPU se podílí též protipirátské oddělení mezinárodní organizace Motion Picture Association a čestným členem ČPU je Národní filmový archiv³⁶.

Česká protipirátská unie v České republice vešla do širšího povědomí kampaní „Filmy nejsou zadarmo“, která jeden čas vítala diváky v kině téměř před každým představením.

Občanské sdružení "Asociace provozovatelů kopírovacích služeb" (APKS), které vzniklo roku 2001 jako „protiváha k jednostrannému a pro poskytovatele kopírovacích služeb nepřijatelnému výkladu zákona Občanským sdružením DILIA“³⁷, si klade za cíl koordinovat postup v oblasti společných zájmů svých členů - provozovatelů kopírovacích služeb a zejména zastupovat a hájit právní, ekonomické a odborné zájmy svých členů

---

³⁵ ČPU [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW: http://www.cpufilm.cz/kdo_jsme.html

³⁶ tamtéž

³⁷ APKS [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW: <http://www.apks.cz/>

směrem ke kolektivnímu správci, státní správě a kontrolním orgánům. V současnosti je v platnosti uzavřená rámcová dohoda a smlouva o spolupráci s kolektivním správcem OOA-S. Noví členové APKS uzavírají tedy své individuální smlouvy s tímto kolektivním správcem (OOA-S), a to na základě výhodných podmínek sjednaných mezi APKS a OOA-S.³⁸

---

³⁸ tamtéž

3. OOAS

Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl (dále jen OOA-S) je nevýdělečná organizace - občanské sdružení - zastupující umělce a dědice při hromadné správě práv, která si většinou nemohou sami náležitě spravovat.

3.1.Profil

OOA-S byla držitelem oprávnění k výkonu hromadné správy již od roku 1997, avšak v souvislosti s nabytím účinnosti nového autorského zákona, tj. k 1. 12. 2000, jí nebylo v tříměsíční zákonné lhůtě oprávnění uvedeno v soulad tak, jak to přikazovalo ustanovení § 106 odst. 7 zákona č. 121/2000 Sb. Kolektivní správce OOA-S se zákonnými prostředky snažil domoci svých práv a po vleklých soudních sporech mu bylo dne 5. 8. 2009 vydáno oprávnění, které je již plně v souladu s rozsahem oprávnění z roku 1997. Oprávnění ze dne 5. 8. 2009, č. j. 2797/2009 nabylo právní moci dne 13. 8. 2009 a plně nahrazuje předchozí oprávnění č. j. 7751/2004.³⁹

Jelikož je výkon kolektivní správy ze zákona monopolizován, tj. každý z kolektivních správců je příslušný pouze pro určitý druh uměleckých děl a s jinými kolektivními správci si v rámci určité „exklusivity“ výkonu správy nekonkuruje, je OOA-S nyní jediným právoplatným držitelem výhradního oprávnění Ministerstva kultury ČR k výkonu kolektivní správy autorských práv pro autory oboru výtvarného a oboru architektonického na území České Republiky.

Zajímavostí hodnou zmínky v oblasti agendy OOA-S je, že na základě rozhodnutí Soudního dvoru Evropské Unie ze dne 22. prosince 2010 o tom, že grafické uživatelské rozhraní není formou vyjádření počítačového programu, ale lze ho považovat za autorské dílo, OOA-S ve vztahu ke grafickým uživatelským rozhraním začala s účinností od 1. ledna 2011 vykonávat povinnou kolektivní správu práva na přiměřenou odměnu

---

³⁹ Ochranná organizace autorská- sdružení [online]. Praha, 2011[cit. 20. Prosince 2011]. Dostupné na WWW:<http://www.oas.cz/>

za pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla dle ust. § 96 odst. 1 písm. b) autorského zákona. Je tak první organizací v Evropě věnující se kolektivní správě práva v této oblasti.

3.2. Činnost

Hlavní činností OOA-S je především kolektivní správa autorských práv, ke které je dle platného právního řádu oprávněna. Kolektivní správa autorských práv spočívá standardně v nepřímém zastoupení nositelů práv a to tak, že za ně OOA-S svým jménem v jejich prospěch sjednává s uživateli děl hromadné smlouvy o užití díla, vybírá za toto užití odměny a odpovídá za jejich spravedlivé rozdělení zastupovaným subjektům. OOA-S je také oprávněno zjišťovat neoprávněné užití autorských děl a domáhat se vlastním jménem na účet zastupovaných nositelů práv nároku na vydání bezdůvodného obohacení z neoprávněného výkonu kolektivně spravovaného práva, nároku na zdržení se neoprávněného výkonu kolektivně spravovaného práva (ledaže se nositel práva, je-li k tomu oprávněn, takového nároku domáhá samostatně, nebo je to pro kolektivního správce zjevně nevhodné). OOA-S při výkonu kolektivní správy podle § 95 autorského zákona zastupuje všechny osoby, jimž přísluší majetkové právo autorské a to i v případě, jedná-li se jen o oprávnění k výkonu majetkových práv autorských, ať už ze zákona – například dědic, zaměstnavatel - nebo na základě smlouvy - výhradní držitel licence, a to k jejich společnému prospěchu.

Oprávnění udělovat licence a vybírat licenční nebo náhradní odměny patří mezi důležitá majetková práva autorská. V případě kolektivní správy tak dochází často k uzavírání již zmiňovaných hromadných licenčních smluv, jimiž je za příslušnou odměnu zpravidla udělována licence k užívání hromadně určených děl (např. díla určitého druhu, tedy nikoliv díla jednotlivě určená za individualizovaných smluvních podmínek). OOA-S sdružené pro autory uměleckých děl a nositele autorských práv smluvně zajišťuje náhradní odměny za výrobu nebo dovoz přístrojů k

zhotovování tiskových rozmnoženin a za poskytování rozmnožovacích služeb za úplatu. Dalšími zdroji příjmů kolektivním správcem vybraných jsou odměny od provozovatelů přenosu televizního vysílání (kabelové televize, společné televizní antény) a od provozovatelů televizního vysílání (provozování vysílání v prostorech přístupných veřejnosti – např. stravovací a ubytovací zařízení), od vystavovatelů děl, atd.

K uvedeným příjmům je nutno přičíst i autorské odměny za užití děl domácích autorů v zahraničí, vyplácené zahraničními kolektivními správci (viz. Partnerské organizace), s nimiž OOA-S spolupracuje na základě uzavřených smluv o reciproční spolupráci.

Existují dva základní způsoby zastoupení prostřednictvím OOA-S, a to buď na základě smlouvy, anebo na základě přihlášky k evidenci. V prvním případě funguje OOA-S na základě členském principu – k přijetí za člena je nutné podat členskou přihlášku a k zastupování uzavřít tzv. „zastupovací smlouvu“ a to alespoň pro práva povinně kolektivně spravovaná. O přijetí za člena OOA-S může požádat jakákoli osoba, která je nositelem autorských práv k dílům výtvarného umění, k dílům architektonickým či k obrazové složce audiovizuálních děl, pokud věrohodně prokáže, že došlo k příslušnému užití jejího díla. Za stejných podmínek členem OOA-S může být i právnická osoba. Podmínky pro přijetí žadatele o členství jsou plná způsobilost k právním úkonům, konkrétní závazek žadatele přispět sdružení ve vymezeném cíli (čl. II Stanov, viz příloha č. 1), účelnost členství s ohledem na status žadatele jakožto nositele autorských práv k dílům výtvarných umění či příbuzné oblasti, kdy významným hlediskem je předpokládaný podíl člena na hospodářských výsledcích sdružení, případný předmět podnikání či činnosti žadatele, odborná způsobilost, důvěryhodnost a bezúhonnost žadatele či členů statutárního orgánu a dalších osob, které se podílejí na řízení žadatele a uplynutí pětileté doby zastupování majetkových práv žadatele, ledaže ve výjimečném a odůvodněném případě udělí Výbor OOA-S žadateli výjimku. Za důvěryhodného se ve vztahu k OOA-S nepovažuje zejména ten, kdo hrubě porušil Stanovy OOA-S a jiné interní předpisy OOA-S nebo svým

chováním na veřejnosti či způsobem výkonu svého povolání nebo podnikání závažně poškodil nebo ohrozil pověst OOA-S anebo ten, kdo postupoval proti zájmům sdružení či zastupovaných autorů. Ustanovení čl. VI odst. 1 a odst. 3 Kodexu platí obdobně. Za bezúhonného se pak pro účely kodexu považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, nebo jehož rozsudek byl později změněn, zrušen nebo zhlazen.

Výhodou členství je možnost aktivně ovlivnit činnost OOA-S. Zastupovaný člen má právo zejména: účastnit se valného shromáždění zastupovaných členů OOA-S s hlasovacím právem, volit zástupce do orgánů sdružení, být volen do orgánů sdružení, rozhodovat o vyúčtovacím řádu OOA-S, aktivně se účastnit činnosti sdružení svými náměty, podněty a stížnostmi a být pravidelně informován o dění v OOA-S. Členem OOA-S se pak může stát každý autor výtvarných děl či jeho dědicové, a to na základě smlouvy o zastupování. Členství v OOA-S je bezplatné, zájemci o členství si mohou stáhnout formuláře Smluv o zastupování na internetových stránkách organizace, vyžádat si inkriminované dokumenty v tištěné formě na adrese kanceláře, či se obrátit na kontaktní místa UVU v celé ČR, kde jsou též smlouvy a podrobné informace.

OOA-S však v souladu se zákonnou povinností ukládanou všem kolektivním správcům v omezeném rozsahu pracuje rovněž pro nositele práv – „nečleny“ - osoby stojící mimo sdružení, jež nepodaly členskou přihlášku a nepodepsaly tzv. „zastupovací smlouvu“ ani pro povinnou kolektivní správu. Tyto osoby se mohou u OOA-S přihlásit k pouhé evidenci za účelem rozdělování a vyplácení odměn vybraných kolektivním správcem.

Nutnou podmínkou zastupování nositele práv při výkonu povinné kolektivní správy a vyplácení rozúčtovaných odměn je podle § 95 odst. 2 ve spojení s § 96 autorského zákona AutZ písemné přihlášení předmětu ochrany za účelem jeho zařazení do Rejstříku předmětů ochrany. Se zápisem do Rejstříku předmětů ochrany vedeného OOA-S na základě § 100 odst. 1 písm. f) zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský

zákon), jsou spojeny účinky podle § 6 autorského zákona: „Autorem díla je fyzická osoba, jejíž pravé jméno je obvyklým způsobem uvedeno na díle nebo je u díla uvedeno v rejstříku předmětů ochrany vedeném příslušným kolektivním správcem, není-li prokázán opak; to neplatí v případech, kdy je údaj v rozporu s jiným údajem takto uvedeným. Toto ustanovení se použije i tehdy, je-li toto jméno pseudonymem, pokud autorem přijatý pseudonym nezbuzuje pochybnosti o autorově totožnosti.“ Veškeré údaje jsou chráněny ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění. OOA-S je shromažďuje na základě platné registrace č. 00000944/001 u Úřadu pro ochranu osobních údajů a zpracovává je výhradně pro účely výkonu kolektivní správy. Přihlášku lze stáhnout na internetových stránkách organizace, její následné zpracování je zpoplatněno manipulačním poplatkem (100,- Kč + zákonem stanovené DPH za jednu přihlášku, na niž lze uvést až 10 děl). Nedílnou součástí této přihlášky jsou přílohy s vyobrazením nebo ukázkou díla a to způsobem přiměřeným povaze díla, např. elektronická kopie na CD nosiči, fotokopie, skica, apod.

Organizace pracuje plně dle evropských norem a svou připravenost zapojit se do struktur evropské unie prokázala i úspěšným převzetím německého modelu kolektivní správy autorských práv a zkušeností sousedních zemí s rozdělováním náhradních autorských honorářů a upravila vše do souladu s platným právním řádem České republiky. Jak již zde bylo jednou uvedeno, platného autorského zákona č. 121/2000 Sb., má každý autor díla - nositel autorských práv, např. dědic - právo na ochranu práv tímto zákonem zaručených. Mezi tato práva patří v první řadě právo autora udílet svolení ke každému užití díla a za udělení tohoto svolení obdržet autorskou odměnu. Tato práva jsou platná nejen na území České republiky, ale i v zahraničí. Z toho důvodu udržuje OOA-S smluvní vztahy s partnerskými ochrannými organizacemi, na jejichž základě zajišťuje ochranu děl zastupovaných autorů v cizině (viz následující kapitola).

OOA-S působí mezi výtvarníky a architekty, pořádá setkání s autory po celé ČR, kde je jim objasněna podstata OOA-S a jsou seznámeni s

možnostmi, které jim skýtá hromadná správa vykonávaná OOA-S. Vedle toho připravila organizace ve spolupráci s Akademií věd ČR projekt Galerie výtvarných umělců a architektů s ukázkami jejich děl na internetu. Rejstřík obsahuje přesné a komplexní informace, které si přejí autoři zveřejnit.

OOA-S nabízí i další služby nad rámec povinně kolektivně spravovaných práv, jako je například možnost zastoupení v jednáních s potenciálními zájemci o užití uměleckých děl. OOA-S může za autora vyjednat smluvní podmínky užití, včetně výše honoráře.

V rámci snahy OOA-S o poskytování kompletního servisu a snahy co nejlépe dostát účelu kolektivní správy – ochraně autorských děl, má rovněž každý autor smluvně zastupovaný v OOA-S právo využívat právní poradenství. Autor se může obrátit jak telefonicky, písemně, elektronicky či osobně přímo v sídle OOA-S, po předchozí domluvě, na právnický OOA-S a odborníky z oboru autorského práva. Prostřednictvím OOA-S je tak možno zejména řešit právní spory v předsoudním stadiu, mediaci konfliktů, smírčí řízení, mimosoudní vyrovnání, posouzení vzájemných nároků, smluvní ošetření autorskoprávní problematiky, atd.

Na tuto službu navazuje i komplexní zastupování autorů, jejichž díla byla užita neoprávněně (zejména bez zaplacení autorských honorářů). OOA-S tak umožňuje zastupování takového autora i u soudů a vymáhá pro něj příslušné odměny za užití a vydání bezdůvodného obohacení.

Rozúčtování a vyplácení odměn je prováděno podle závazných pravidel stanovených v „Rozúčtovacím řádu OOA-S“ (viz příloha č. 2), který je každoročně schvalován na řádném Valném shromáždění OOA-S, na němž mohou hlasovat všichni zastupovaní autoři - členové občanského sdružení. OOA-S je v případech kolektivní správy povinna rozúčtovat a vyplatit odměny vždy do konce června každého roku, v případech smluvního zastupování nad rámec povinné kolektivní správy v termínech sjednaných ve smlouvě, zpravidla do 30 dní. Neadresné odměny, tj. náhradní odměny v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu, u kterých nelze z podstaty věci zjistit, či dílo bylo užito, jsou za každé ohlášené dílo přiznávány dle bodového systému (honorování v závislosti na

druhu, povaze a rozsahu díla) podle rozúčtovacího systému, adresné odměny jsou vypláceny v plné výši, v jaké byly vybrány, po stržení režijní srážky. K ohlášení užití výtvarných děl slouží formuláře „Hromadná ohláška uveřejnění díla v novinách a časopisech“, „Hromadná ohláška uveřejnění díla v knihách a publikacích“, „Hromadná ohláška uveřejnění díla – ostatní díla vyšlá tiskem“ a „Hromadná ohláška odvysílání díla v televizi“, jež jsou dostupné na internetových stránkách OOA-S či v sídle organizace. Údaje vyplňuje oprávněný nositel autorských práv, ohlášené údaje slouží jako podklad k rozdělení peněz přijatých OOA-S na základě oprávnění k výkonu hromadné správy autorských práv.

3.3. Profese sdružené v OOA-S

OOA-S je občanským sdružením, které si vytvořili a spravují sami autoři, rozčlenění nyní podle oboru své působnosti do následujících profesí⁴⁰:

AK	A kvarelisté	KŠ	K ov- Š perk
AR	A Rchitekti (stavební, zahradní aj.)	KŮ	umělci pracující s K ůží
DE	průmysloví D esignéři	KV	umělečtí K nih V azači
FI	jiní F ilmoví tvůrci než KM,SC,TO	MA	M alíři
FO	umělečtí F Otografové (klasičtí) F otografičtí T vůrci (díla	ME	M edailéři
FT	vyjádřená postupem podobným OD fotografii)	OD	O děv
GD	G rafičtí D esignéři (užití grafici)	ŘE	umělečtí Ř emeslníci
GL	G lyptika	SC	S cénografové (jevištní, audiov.)

⁴⁰Ochranná organizace autorská- sdružení [online]. Praha, 2011[cit. 20. Prosince 2011]. Dostupné na WWW: <http://www.ooas.cz/>

GR	G rafici	SK	S kláři
HR	H Račka, loutka, maňásek	SO	S ochaři
IL	I lustrátoři	ST	S třihači
IN	I Nteriéroví architekti	TO	T extil – O děv (kostýmní výtvarníci, návrháři)
KA	K arikaturisté	TX	T e X til
KE	K eramikové	UU	tvůrci U žitého U mění bez specifikace
KL	K a L igrafie	UR	U rbanisté
KM	K a M eramani	VI	tvůrci V ideoprogramů, Videoartu
KO	K onceptualisté	VR	V irtuální R ealita
KR	K resba	VÝ	V Ýstavní tvůrci (uspořadatelé)

3.4. Partnerské organizace

Seznam partnerských organizací OOA-S je uveden v příloze – viz „Přehled zahraničních smluvních partnerů“ (příloha č. 3). V seznamu je uvedeno jméno partnerské zahraniční organizace, zastupované profese autorů, zastupovaná práva a datum uzavření smlouvy s OOA – S.

4. Popis výzkumu

4.1.Cíl a hypotézy výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, zdali se partnerské zahraniční ochranné organizace věnují kolektivní správě práv uměleckých děl užitých v oblasti televizního vysílání, konkrétně monitorování jednání pokládáných za užití díla, ke kterým je nutno získat oprávnění k užití - sdělování veřejnosti, přenosu televizním vysílání, a činností s tím spojených. A pokud tak kolektivní správci činí, jakým způsobem tuto činnost realizují. Získané údaje následně poslouží jako podklad pro vytvoření metodiky výkonu kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům audiovizuálně užitým, která by vedla k efektivnější činnosti OOA-S v tomto oboru.

4.2.Charakteristika výzkumného vzorku

Do výzkumného vzorku byly zařazeny organizace, se kterými má OOA-S uzavřenou smlouvu o spolupráci, tj. takzvané partnerské organizace uvedené v seznamu- „Přehled zahraničních smluvních partnerů“ (viz příloha č. 3).

4.3.Metody sběru dat

Ve snaze o dosažení kýženého výsledku byl zvolen následující postup. Prvním krokem byl pokus o navázání kontaktu se samotnými kolektivními správci práv, respektive zástupci partnerských organizací uvedených ve shora citovaném seznamu. Partnerské organizace byly po ověření a aktualizaci platných kontaktních adres prostřednictvím elektronické pošty obeslány e-mailem („Kontaktní dopis“, viz příloha č. 4) s žádostí o spolupráci a zodpovězení několika dotazů týkajících se dané problematiky. Pro oslovení a následnou komunikaci s organizacemi byla ve většině případů zvolena výchozím jazykem angličtina. Jediná výjimka byla učiněna při oslovení slovenské autorské společnosti LITA v jazyce českém.

Druhým krokem bylo detailní prozkoumání dostupných zdrojů informací, v tomto případě především vlastních webových stránek organizací. Při průzkumu a následné práci s informacemi byla s ohledem na jazykové znalosti vždy preferována anglická verze webu, avšak vzhledem k faktu, že více než polovina webových stránek byla přístupna pouze v lokální jazykové mutaci (švédština, maďarština, atd.), při překladu bylo v některých případech také využito webového překladače – Google Translate. V přehledu součinných agentur a agentur, u nichž se k dané tématice podařilo shromáždit relevantní informace, je pak uvedeno, bylo-li internetových stránek jako zdroje využito.

4.4.Sběr a zpracování údajů

Sběr dat proběhl ve dvou krocích, jak je shora uvedeno. Kontaktování zástupců partnerských organizací formou obesílání prostřednictvím e-mailu proběhlo ve dvou fázích, první 28. 9. 2011, druhé pak o 14 dní později 12. 10. 2011. Z celkového počtu 26 organizací uvedených v seznamu se pak podařilo do 1. 11. 2011 úspěšně kontaktovat a navázat součinnost s necelou polovinou. Zbylé nezareagovaly ani na opětovnou výzvu ke spolupráci. Druhým krokem byl sběr informací dostupných na internetových stránkách partnerských organizací, který probíhal od 1. 11. 2011 do 7. 11. 2011.

Zpracování údajů probíhalo kontinuálně po celou dobu výzkumu až do jeho skončení, tj. od 28. 9. 2011 do 7. 11. 2011.

4.5. Výsledky výzkumu

ADAGP - Société des Auteurs dans les Arts Graphiques et Plastiques, Francie

Zobrazování uměleckých děl prostřednictvím televizního vysílání podléhá ve Francii zákonu 27/3/1997, podle kterého simultánní, úplný a nezměněný kabelový přenos uměleckého díla může být povolen pouze prostřednictvím licenčních a distribučních společností (článek 132-20-1 zákoníku „Duševní vlastnictví“). ADAGP rozšířila svojí úlohu též o přenosy satelitních televizí. ADAGP je prostřednictvím dohod se standardními vysílacími kanály oprávněna spravovat vysílací práva. Sazebník ani postup při monitorování se nepodařilo ani po opětovném kontaktu získat.

Zdroj: komunikace se zástupcem ADAGP prostřednictvím elektronické pošty, www.adagp.fr

AKKA/LAA - Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra / Latvijas Autoru apvienība, Litva

Akka / LAA uzavírá rámcovou dohodu-smlouvu s TV společnostmi týkající se práv pro přenos audiovizuálních děl. Ve smlouvě je mimo jiné stanoveno, že zástupci televizních kanálů jsou dvakrát ročně povinni zaslat příslušnému oddělení Akka / LAA (tuto agendu má na starosti „Head of Visual Arts Department“) úplnou zprávu se seznamem použitých děl autorů Akka / LAA zastupovaných. Zpráva by měla obsahovat jméno autora vizuálních prací, název programu a dobu trvání přenosu. Minimální stanovený poplatek za jednu minutu činí Ls 40.00 = 56.00 Euro.

Zdroj: komunikace se zástupcem Akka / LAA prostřednictvím elektronické pošty.

BONO – Billedkunst opphavsrett i Norge, Norsko

Dle informací získaných z internetových stránek organizace bylo zjištěno, že deklarované veřejné výtvarné a fotografické práce mohou být reprodukovány volně v médiích-časopisech a televizních pořadech vysílaných za účelem informovat (news) a za předpokladu se, že předmětem obsahu zprávy je konkrétní práce, která je reprodukována, například zmínka o nadcházející / probíhající výstavě, odcizení práce, atd. - což je obdobou bezplatné zpravodajské a úřední licence figurující i v českém právním prostředí. Umělecká díla či fotografická díla mohou být také volně reprodukována v novinách, časopisech, televizním vysílání, filmech a knihách, pokud práce je součástí „pozadí“ nebo v něm hraje „roli“. Je-li účelem zprávy/vysílání pouze zmínit se o konkrétní akci, kde má být umění a fotografické práce reprodukováno a není-li obsah takovéto zprávy přímo o konkrétní práci, nemusí být vyžadován souhlas autora. Autor má však nárok na náhradu škody v ostatních případech. Ten, kdo publikuje tedy má oznamovací povinnosti o použití výtvarných děl. Sazebník a postup kontroly se nepodařilo získat ani po opětovném vyžádání.

Zdroj: <http://www.bono.no/>

BUS - Bildkonst Upphovsrätt i Sverige, Švédsko

BUS podle vyjádření jeho pracovníka zastupuje více než 7000 švédských a 50 000 zahraničních umělců, jsou mezi nimi především malíři, sochaři, textilní umělci, ilustrátoři, řemeslníci, projektanti a návrháři. S ohledem na administrativní zjednodušení se snaží organizace komunikovat především elektronickou formou, žádosti o povolení reprodukovat umělecká díla tak najdou zájemci na internetových stránkách www.bus.se. K nalezení jsou tam rovněž informace o umělcích, kteří jsou organizací BUS zastupováni (pro potřeby televizních společností). Postup při kontrole je pak dle vyjádření zástupce organizace následovný. Nejprve

se určí perioda pro namátkovou kontrolu, specifikuje se, jaké kanály a kdy mají být kontrolovány. Například 4 měsíce nepřetržitého nahrávání určitého kanálu, u kterého se předpokládá nebo dokonce ví, že zobrazuje nebo bude zobrazovat umělecká díla/fotografie. Organizace za tímto účelem používá DVD/HDD rekordéry s časovačem pro zachycení požadovaného období. Po té je zaznamenaný materiál přenesen do PC a průběžně analyzován. „Klipy“, ve kterých je určité umělecké dílo použito se extrahují a jsou reportovány do listu v Excelu pro pozdější prezentaci při jednání s TV-společnostmi. Ve většině případů se postupuje podle standardní licenční smlouvy. Report sheet v Excelu obsahuje informace o „klipu“, datum, jméno umělce, druh umění, množství objektů a poplatek určený dle sazebníku.

Podle vyjádření zástupce organizace se řídí BUS momentálně tímto tarifem:

Počet užití (platí pro jedno dílo jednoho umělce)	poplatky
1-3	114 €
4-12	76 €
13-24	54 €
25 -	38 €

Pro delší programy s širokým využitím uměleckého díla je užito minutového tarifu:

Doba vysílání (min) – poplatky

1min - 373 €, 2min - 433 €, 3min - 492 €, 4 min - 557 €, 5 min - 617 €, 6min - 666 €, 7min - 714 €, 8min - 752 €, 9min - 790 €, 10min - 828 €, 11min - 866 €, 12min - 899€, 13 min - 937 €, 14min - 974 €, 15min - 1012 €, > 15min - 1012 € + 249 € / 5min.

Příplatky za opakování a internetové vysílání nejsou zahrnuty.

Kompletní sazebník je zveřejněný na internetových stránkách organizace.

Zdroj: komunikace se zástupci BUS prostřednictvím elektronické pošty, <http://www.bus.se/>

Copydan BilledKunst, Dánsko

Copydan BilledKunst převážně zastupuje díla výtvarného umění a výtvarné fotografie. Organizace uzavřela dohodu s dánskou národní rozhlasovou a televizní společností "Danmarks Radio", která umožňuje výše zmíněné společnosti vysílání děl výtvarného umění ve svých televizních programech. Dohoda je založena na rozšířeném systému kolektivních licencí, který je v severských zemích dobře znám a mnoho let používán. Právním základem této dohody je § 30 dánského zákona o autorském právu.

Tarif se vyplácí jako paušální částka a Danmarks Radio je povinna posílat měsíční zprávy informující nás vysílání všech programů, které obsahují chráněná výtvarného umění. Systém podávání zpráv je stejný jako systém používající se pro vykazování použití hudby v audiovizuální složce televizních programech pro potřeby organizací KODA a Gramex.

Zdroj: komunikace se zástupci Copydan BilledKunst prostřednictvím elektronické pošty

Hungart - Vizuális művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület, Maďarsko

Podle vyjádření právního zástupce Hungartu organizace uzavřela několik rámcových dohod s televizními společnostmi, na jejichž základě jsou tyto společnosti povinny zasílat organizaci podrobné zprávy o použití uměleckých děl ve vysílání. Vzhledem ohlašovací povinnosti Hungart žádné další mechanismy kontroly nevyužívá. Podíl odváděný Hungartu činí 4% z celkové částky splatné organizaci spravující kolektivní autorské právo

v oblasti hudby. Ke konkrétní výši této částky se právní zástupce společnosti nevyjádřil.

Zdroj: komunikace se zástupci Hungartu prostřednictvím elektronické pošty.

FilmJus - Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete, Maďarsko

FilmJus monitoruje především „domácí“ maďarské televizní kanály vysílající celoplošně. Podle vyjádření zástupce společnosti se jejich počet pohybuje mezi 11- 13. Informace o televizním vysílání získávají pracovníci organizace jednak z tištěných televizních programů, tak od samotných umělců, tvůrců a dalších osob jakkoliv zainteresovaných v tvorbě pořadů (producenti, režiséři, atd), s jejichž pomocí se snaží registrovat seznamy použitých (tj. vysílaných) uměleckých děl. Organizace FilmJus se prý neustále snaží komunikovat přímo se zástupci TV kanálů a získávat potřebné informace rovnou od nich, avšak vzhledem k současnému znění maďarského autorského zákona, podle kterého nemůže být tato „spolupráce“ vynucená, jsou jednání velmi složitá a mnohdy neefektivní. Případná součinnost závisí pouze na vlastní vůli jednotlivých TV společností, jelikož ze zákona ke spolupráci a poskytnutí údajů povinné nejsou.

K tarifům organizace FilmJus uvedeným níže připojil její zástupce pro vysvětlení poznámku, že FilmJus spravuje vysílací práva jen pro maďarská umělecká díla a pro práce vytvořené před rokem 1987.

Odměna z vysílání činí 15% z poplatku, kterou producent obdrží. Odměna musí dosáhnout minimální výše poplatku, který je X HUF / min / počet přenosů. "X" závisí na žánru televizního kanálu (veřejné služby / komerční) a počet domácností, kde program TV kanálu je k dispozici.

Kritériem stanovujícím hodnotu sazby je počet domácností a charakter televizního kanálu – zda li se jedná o komerční či veřejnoprávní vysílání.

počet domácností	více než 200 000	50 - 200.000	méně než 50000
veřejnoprávní	76,30 Ft	33,40 Ft	10,40 Ft
obchodní (komerční)	103,90 Ft	47,70 Ft	14,80 Ft

Po dohodě se zástupcem organizace FilmJus a naplnění spolupráce v souladu s podmínkami smlouvy je možné sjednat slevu ve výši 30% z minimálního poplatku.

FilmJus se také věnuje distribuci odměn za soukromé kopírování a kabelový přenos. Poplatky jsou vybírány společností ArtisJus, která převádí podíly stanovené zákonem pro každou kategorii nositelů práv (režiséři, scénáristé, atd.), organizaci FilmJus. FilmJus pak redistribuuje tyto částky v souladu s pravidly distribuce. ArtisJus jako společnost vyjednávací s kabelovými televizemi poskytuje organizaci FilmJus každoročně seznam kanálů, ve kterém je uvedeno, jakých kabelového přenosů se poplatky týkaly, datum, čas vysílání a další náležitosti.

Zdroj: komunikace se zástupci FilmJus prostřednictvím elektronické pošty

IVARO - The Irish Visual Artists Rights Organisation, Irsko

Dle vyjádření zástupce organizace je *IVARO* „poměrně nová organizace a momentálně není v pozici, kdy by mohla vybírat poplatky za vysílání uměleckých děl v TV.“

Zdroj: komunikace se zástupci Ivaro prostřednictvím elektronické pošty.

S účinností od 1. ledna 2010 začala autorská společnost LITA zastupující slovenské i zahraniční autory uplatňovat právo na použití děl dalším veřejným vysíláním prostřednictvím technických zařízení (tzv. retransmisí). Retransmisí se rozumí veřejný přenos děl a jiných předmětů ochrany prostřednictvím televizních, rozhlasových a jiných technických zařízení způsobilých přenášet díla na veřejně přístupných místech (např. v hotelech či jiných ubytovacích zařízeních, veřejných koupalištích, atd.), v pohostinských zařízeních (např. restaurace, kavárny, motoresty, atd.) v různých provozovnách (např. kadeřnictví, fit centra, atd.), ale také obchodních a jiných zařízení.

Právo autora udělovat souhlas k takovému použití děl je zakotvené v Autorském zákoně, souhlas je možné udělit jen písemnou licenční smlouvou. Retransmise děl bez platné licenční smlouvy je porušováním práv autorů se všemi občanskoprávními a trestněprávními následky.

Za účelem efektivnějšího výkonu práva pověřila LITA uzavíráním licenčních smluv a výběrem odměn společnost OZIS. OZIS při výkonu tohoto práva spolupracuje s firmou NEXOS Slovakia s.r.o., která má dlouhodobé zkušenosti v této oblasti v Čechách i na Slovensku. Součástí licenčních smluv je společný sazebník LITA a OZIS (plné znění sazebníku je dostupné na internetových stránkách organizace). Autorská společnost LITA, stejně jako její zahraniční kolegyně VG Bild-Kunst, při monitorování úzce spolupracuje se svými členy- autory a rovněž je nabádá k nahlašování užití uměleckých děl chráněných autorským zákonem ve vysílání. Pro tyto potřeby má na svých webových stránkách připraveny podklady- formulář pro nahlášení. V nahlášení je potřebné uvést veškeré dostupné údaje, které mohou identifikovat použití jednotlivých děl v rámci televizního vysílání.

Vždy je potřebné uvést následující:

1. jméno a příjmení autora,
2. název díla (případně jeho popis - např. jde o malbu zobrazující Pražský hrad)
3. televizní kanál
4. datum vysílání (případně i hodinu)
5. název programu
6. typ programu.

Lita má taktéž uzavřeny paušální hromadné licenční smlouvy s televizními stanicemi.

Zdroj: komunikace se zástupci LITA prostřednictvím elektronické pošty, www.lita.sk

Pictoright, Holandsko

Organizace získává informace důležité pro kontrolu zobrazování uměleckých děl v televizním vysílání ze tří zdrojů:

1. Systému správy autorských práv, jež provozují veřejnoprávní televizní společnosti, a který slouží k registraci všech držitelů autorských práv objevujících se ve vysílání, včetně výtvarného umění, hudby, atd.

2. Informací od samotných umělců. Organizace apeluje na umělce, aby se sami aktivně zapojili do monitorování a prostřednictvím formuláře, který mohou vyplnit a odeslat společnosti, podávali informace o užití jejich uměleckých děl.

3. Vlastní kontrolou. Kromě monitorování televizního vysílání má společnost Pictoright možnost přijímat od televizních společností všechny televizní programy na DVD, aby mohla ověřit, zdali jsou nárokováné pohledávky oprávněné.

Společnost má rovněž obchodovatelná práva pro přenos signálu kabelových televizí a vybírá poplatky za kopírování televizních pořadů.

Poplatky se dle vyjádření zástupce společnosti řídí podrobně rozpracovaným systémem. Obecně vzato prý vizuální umělec obdrží přibližně něco kolem € 75 použitou práci (jak v případě kabelového vysílání, tak i soukromého kopírování díla). Maximální dosažená výše bývá € 900 na televizní show a € 8000 na umělce za rok.

Zdroj: komunikace se zástupci Pictoright prostřednictvím elektronické pošty

ProLitteris - Schweizerische Urheberrechtsgesellschaft für Literatur und bildende Kunst, Genossenschaft, Švýcarsko

Švýcarská organizace ProLitteris uzavřela podle vyjádření jejího zástupce rámcovou smlouvu s tamní National TV Broadcast Society (obdobu veřejnoprávní televize v ČR). National TV Broadcast Society je dle této smlouvy povinna jednou ročně organizaci vyplatit předem určenou paušální částku za použití/vysílání audiovizuálních děl v televizi. Tuto částku pak organizace rozdělí svým členům na základě poměrného zastoupení, respektive četnosti výskytu jednotlivých uměleckých děl ve vysílání (počítáno v minutách). Přesným sazebníkem se prý neřídí, jelikož sazby jsou vypočítávány operativně během roku a různí se - v potaz se bere například četnost použití jednotlivých uměleckých děl v průběhu roku. Kontrola dodržování smluvených podmínek a monitorování použití inkriminovaných uměleckých děl probíhá na obou stranách, provádí jej jak ProLitteris, tak National TV Broadcast. K mechanismu kontroly se zástupce organizace blíže nevyjádřil.

Zdroj: komunikace se zástupci ProLitteris prostřednictvím elektronické pošty

RAO - Российское Авторское Общество, Rusko

Ruská organizace RAO se podle vyjádření jejího zástupce momentálně nevěnuje správě autorských práv uměleckých děl objevujících se v televizním vysílání, tudíž ani neprovádí monitorování. Zástupce organizace doporučil v budoucnu kontaktovat nedávno vzniklé oddělení „TV & Radio“ organizace RAO, které by se dané problematice mělo věnovat.

Zdroj: komunikace se zástupci RAO prostřednictvím elektronické pošty

VBK - Die Verwertungsgesellschaft bildender Künstler, Rakousko

Organizace VBK, stejně jako její německá kolegyně VG Bild-Kunst, pořizuje záznamy vysílaných televizních programů o posléze je také sama analyzuje. Sledování a analýzu provádí taktéž její zaměstnanci. Monitorováno je rakouské televizní vysílání a filmová tvorba. Poplatky za užití uměleckých děl v audiovizuálním vysílání se stanovují podle několika kritérií. Vedle délky vysílání je to tak například místo, jiná sazba platí pro vysílání v Rakousku, jiná pro vysílání v Evropě či ve světě. Podstatné je také použití názvu uměleckého díla v názvu pořadu či jeho titulcích. Zvláštnímu zpoplatnění podléhají filmy monografické povahy, které jsou především zacíleny na jediného autora nebo původce, a vyžadují zvláštní licenci. Pro nekomerční použití uměleckého díla ve vysílání může být poskytnuta sleva až 30%. Kompletní sazebník je dostupný na internetových stránkách organizace.

Zdroj: www.vbk.at

VG Bild-Kunst pořizuje záznamy vysílaných televizních programů a posléze je také sama analyzuje. Zaměstnává na plný úvazek jednu osobu, která má tyto úkony-monitorování a následné úkony se správou spojené, v referátu. Díky ochotné spolupráci ze strany VG Bild-Kunst se podařilo zmapovat celý mechanismus kontroly. Postup začíná monitoringem TV-programů před samotným vysíláním jednotlivých pořadů (využívá se TV programů a informací z internetu) a vyhledáváním „kulturních vysílání“. Monitorováno je pouze „domácí“ tj. německé vysílání se zřetelem na kulturní programy. Podle informací zástupce společnosti běží v tamějším vysílání mnoho pořadů s kulturní rubrikou, na něž je kontrola většinou zacílena. Často se ve vysílání také objevují filmy o umělcích, uměleckých skupinách, výstavách a tak dále. Předmětem kontroly jsou v neposlední řadě rovněž cestopisné pořady, ve kterých jsou chráněné umělecká díla rovněž zobrazována. Dle prohlášení šéfa oddělení „Broadcasting Rights“ má organizace více jak 15 leté zkušenosti z oblasti monitorování TV-programů v rámci veřejného práva v Německu, tudíž je celý systém dobře propracovaný. Po selekci je požadované vysílání nahráváno a následující den kontrolováno. Všechny záznamy jsou pečlivě archivovány po dobu nejméně deseti let na DVD. Koncem roku, kdy se počet použití uměleckých děl chráněných autorským zákonem naštřádá, provede organizace sumarizaci, vypočítá paušální částku a fakturu, kterou povinná společnost zaplatit. Zaplacená paušální částka se poté rozdělí na základě počtu použitých uměleckých děl umělcům.

Organizace se podle prohlášení jejího zástupce snaží při monitorování úzce spolupracovat se samotnými členy-autory. Jelikož je prý v zájmu samotných členů VG Bild-Kunst, aby organizaci sami reportovali užití jejich děl, neboť o tom mají zpravidla také přehled, je na ně tudíž organizací v tomto smyslu apelováno. S veřejnoprávním televizním vysíláním uzavřela organizace soubornou-paušální dohodu, podle níž mohou veřejnoprávní televize využít její repertoár-tarif je založen na

tarifech pro jednotlivé licence, včetně odečtení-slevy z paušálních dohod. Sazebník, jenž patří mezi nejpropracovanější, je samozřejmě dostupný na internetových stránkách organizace.

Zdroj: komunikace se zástupci VG Bild-Kunst prostřednictvím elektronické pošty, <http://www.bildkunst.de/>

VISCOPY, Austrálie

Viscopy se na svých webových stránkách prezentuje jako organizace hromadně spravující autorská práva uměleckých prací jménem umělců, kteří je tvoří. Poskytuje služby-licence na autorská práva zákazníkům jak v Austrálii, tak i na Novém Zélandu a účtuje standardní licenční poplatky dle sazebníku. Náklady potřebné k pořízení licence závisí především na tom, jak má klient v úmyslu s uměleckým dílem nakládat. Některé poplatky jsou však předmětem jednání se samotným umělcem a neúčtují se dle sazebníku.

V případě licencí týkající se filmové tvorby, televizního vysílání a audiovizuálních záznamů (Video) jsou ceny vypočítávány v závislosti na daném formátu, oblasti vysílání (Austrálie / Nový Zéland nebo „worldwide“), produkčním rozpočtu-rozpočtu výroby a doby trvání licence. Pro příklad, za dílo zobrazené v televizním pořadu vysílaném v Austrálii a na Novém Zélandu prostřednictvím free to air TV po dobu 5 let s rozpočtem pod 4 miliony dolarů se účtuje 327.80 dolarů (vč. DPH) za dílo. Za „worldwide“ práva by to bylo 654,50 dolarů (vč. DPH) za dílo. V případě použití více děl členů sdružení Viscopy je možné uplatnit množstevní slevu. V případě monografických filmů / pořadů je výše poplatků sjednávána s umělcem.

Zdroj: <http://www.viscopy.org.au/>

4.6. Shrnutí a doporučení

Jak bylo v úvodu předesláno, cílem výzkumné části této práce bylo zjistit, zdali se partnerské zahraniční ochranné organizace věnují kolektivní správě práv uměleckých děl užitých v televizním vysílání, konkrétně monitorování jednání pokládaných za užití díla, ke kterým je nutno získat oprávnění k užití - sdělování veřejnosti, přenosu televizním vysílání, a činností s tím spojených. Bylo-li shledáno, že se konkrétní organizace tomuto tématu věnuje a správu práva vykonává, dalším úkolem bylo zjistit, jakým způsobem tak činí, tj. monitoruje li televizní vysílání, jak postupuje, jakých prostředků využívá a podle jak určuje výši poplatků, popřípadě, řídí-li se nějakým sazebníkem.

Zvolený postup při kontaktování, tj. metoda obesílání organizací elektronickou poštou, se ukázal jako úspěšný. Ke spolupráci se připojila téměř polovina oslovených organizací. Další cenné informace byly získány prostřednictvím práce s webovými stránkami jednotlivých subjektů. Z celkového počtu 26 organizací uvedených v seznamu se tak podařilo do 1. 11. 2011 získat informace o výkonu kolektivní správy práv uměleckých děl zpřístupňovaných prostřednictvím televizního vysílání celkem u 15 z nich.

Postup při výkonu kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům zpřístupňovaným prostřednictvím zvukově obrazového přenosu je v podstatě u většiny zahraničních kolektivních správců velmi podobný. Opírá se především o smlouvu s autorem či jiným nositelem autorského práva, ze které vychází oprávnění ke kolektivní správě, a o takzvané hromadné licenční smlouvy, které uzavírá pověřený kolektivní správce s vysílateli, potažmo provozovateli vysílání. Hromadná licenční smlouva pak opravňuje vysílatele k užití díla ve smyslu autorského zákona. Vysílatel dle této smlouvy odvádí kolektivnímu správci poplatky, jejichž výše je stanovena podle různých kritérií – délka vysílání, charakter pořadu, počet repríz atd. Monitorování probíhá na základě oznámení o užití od vysílatele a také od samotných autorů. Zatímco vysílatelé jsou povinni učinit oznámení o užití podle licenční smlouvy s kolektivním správcem, autoři tak činí dobrovolně a ve svém zájmu. Důslednější kolektivní správci

přistoupili také k vlastní analýze televizního vysílání. Kontrola probíhá buď namátkově, nebo v předem specifikovaném časovém úseku. Někteří kolektivní správci monitorují televizní vysílání dokonce v pravidelných periodách. K tomuto účelu bývají nejčastěji používána záznamová zařízení - DVD/HDD rekordéry a počítačová technika. Následnou analýzou pořízeného záznamu jsou pak vyčleněny a evidovány úseky se zaznamenaným užitím uměleckého díla, které slouží jako podklad pro výpočet sazby.

Dvojitý mechanismus kontroly – monitorování zpřístupňování uměleckého díla prostřednictvím zvukově obrazového přenosu na základě ohlašování a analýza televizního vysílání, se zdá být účinným a prověřeným. Navíc díky prudkému rozvoji techniky není dnes problém zaznamenat několik stovek, neřkuli tisíců hodin na jedno záznamové zařízení bez nutnosti obsluhy.

Základní pravidla kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům audiovizuálně užitým a uměleckým dílům sdělovaných prostřednictvím „jiného“ zvukově obrazového přenosu v České republice vychází z autorského zákona. Ten definuje základní rámec vztahů kolektivního správce k zastupovaným nositelům práv a k uživatelům předmětu ochrany, institut kolektivní a hromadné smlouvy a stanovuje pravidla pro rozdělování odměn vybraných kolektivním správcem. Metodika pro praktický výkon kolektivní správy však v zákonu obsažena není a není ani stanovena žádným prováděcím předpisem. Je tudíž na kolektivních správcích, aby, mnohdy metodou pokusu omylu, našli účinný a legitimní způsob, jakým výkon správy autorského práva provádět.

Jedním z cílů praktické části této diplomové práce bylo pokusit se na základě analýzy výkonu kolektivní správy partnerských organizací vytvořit stručnou metodiku a adekvátní doporučení, která by usnadnila OOA-S její činnost. Jak by tedy měla dle zjištěných informací efektivní kolektivní správa autorského práva v případě audiovizuálního užití uměleckých děl?

Prvním krokem k vytvoření fungujícího systému je komplementace ucelené databáze zastupovaných subjektů, stejně jako provozovatelů audiovizuálního vysílání. Zatímco autoři se nechávají zastupovat „dobrovolně“, tj. nejsou ze zákona povinni svěřit svá práva do rukou kolektivního správce, provozovatelům televizního vysílání vyplývá, v případě, že autorská díla užívají způsobem v zákoně uvedeným, tj. pokud sdělují umělecké výkony či zvukové záznamy veřejnosti (ust. § 71 odst. 2 písm. g) a § 76 odst. 2 písm. e) AutZ), povinnost uzavřít licenční smlouvu s příslušným kolektivním správcem. Po vytvoření předmětné databáze je třeba vypracovat kolektivní smlouvy pro zastupované, stejně tak jako pro provozovatele audiovizuálního vysílání. Dobře koncipované kolektivní smlouvy spolu s rámcovou dohodou, která by stanovila paušální částky a klíč pro výpočet sazeb, jsou pro efektivní výkon stěžejní. Podstatným prvkem smlouvy s provozovatelem vysílání je ohlašovací povinnost, na jejímž základě je vysílatel povinen zasílat kolektivnímu správci podrobné zprávy o užití uměleckých děl ve vysílání. Vedle toho je nezbytné apelovat na samotné autory, aby se do kontroly užití svých uměleckých děl sami zapojili. Pro tyto účely by bylo vhodné vytvořit pro uživatele jednoduchý a srozumitelný formulář, nejlépe v elektronické podobě, který bude obsahovat náležité údaje, jako je jméno a příjmení autora, název a popis díla, datum, čas vysílání, televizní kanál a případně název pořadu, ve kterém má být předmětné dílo užito. Tím získává kolektivní správce základní data, díky nimž může kolektivní správu práva vykonávat.

Dalším krokem je zavedení přímé kontroly televizního vysílání, která je dle mého názoru nezbytná. Klíčem k účinné kontrole je v dnešní době bezesporu kvalitní technologické zázemí. Sofistikovaná digitální záznamová zařízení umožní kolektivnímu správci téměř nepřetržité monitorování hned několika televizních kanálů bez nutnosti využití lidských obsluhy a racionalizují tak celý proces. Digitální rekordéry ve spojení s počítačem totiž tvoří autonomní záznamové zařízení, které se při správném nastavení téměř obejde bez potřeby řízení člověkem, tudíž odpadají zbytečné náklady na další zřizování pracovní pozice.

Postup při kontrole by mohl být následující. Nejprve se určí kanál, který bude kontrolován a časové rozmezí, ve kterém bude kontrola probíhat. Například druhý kanál České televize, ČT2, u kterého je dle jeho specifikace – kanál edukativního charakteru orientovaný na kulturu, umění, dokumentární tvorbu, větší pravděpodobnost užití uměleckých děl ve vysílání, než například u sportovně zaměřeného kanálu ČT4. Následně se určí časové rozmezí, například od 1. 4. 2012 do 1. 5. 2012, každý den od 8h do 22h. K nahrávání doporučuji použít HDD rekordéry ve spojení s počítači a připojeným velkokapacitním paměťovým úložištěm. Disková pole jsou dnes běžně dostupná ve verzích od 4 do 24 slotů s kapacitou až 48TB při použití 2TB disků.

Pořízený záznam se po té musí podrobit analýze obsahu. K tomu by měl být vybrán náležitě proškolený pracovník, potažmo pracovníci, kteří by zodpovídali za práci se záznamem a byli by schopni umělecká díla v audiovizuálním vysílání rozpoznat. Analýzu by bylo nejvýhodnější provádět opět s pomocí počítače, díky kterému bude moci kontrolor pracovat s libovolnou částí záznamu, využívat filtry a rychlý posun v čase (tj. „přetáčení záznamu“). V případě, že dojde při analýze záznamu k zachycení užití uměleckého díla, předmětná časová sekvence se pomocí počítačového programu extrahuje a náležitě zaeviduje. V evidenci budou uvedeny náležité informace, tj. z jakého televizního kanálu záznam pochází, datum a čas pořízení, jméno pořadu, užití umělecké dílo- jeho název, specifikace a jméno autora. Tyto údaje budou zaneseny do databáze, ze které bude moci kolektivní správce kdykoliv vytvořit sumář, který může sloužit například jako podklad pro kalkulaci účtovaných sazeb. Tím je kontrola u konce, další kroky jsou otázkou administrativy.

5. ZÁVĚR

Tato diplomová práce zabývá problematikou kolektivní správy autorského práva k uměleckým dílům výtvarného umění, architektury a obrazové složky zpřístupňovaných prostřednictvím zvukově obrazového záznamu. Práce je koncipována jako teoreticko-výzkumná.

Předmětem teoretické části je vymezení autorského práva, jeho stručná analýza, historický vývoj, zhodnocení stávající právní úpravy s užším zaměřením na kolektivní správu. Vlastní kapitola je věnována Ochranné organizaci autorské – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl (OOA-S) a její činnosti.

Výzkumná část je zaměřena na analýzu postupu kolektivní správy práv uměleckých děl užitých v oblasti televizního vysílání u partnerských zahraničních ochranných organizací, které mají s OOA-S smlouvu o spolupráci. Na základě výsledků tohoto výzkumu byl vytvořen manuál základní metodiky kolektivní správy v oblasti audiovizuálního zpřístupňování uměleckých děl prostřednictvím zvukově obrazového záznamu, které má pomoci zefektivnit OOA-S její činnost.

6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

TELEC, I., TŮMA, et al. *Autorský zákon komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007 992 s. ISBN 978-80-7179-608-4.

ŠEBELOVÁ, M., *Autorské právo, zákon, komentáře, vzory a judikatura*. 1. vydání. Praha: Computer Press, a. s., 2006, 200 s. ISBN 80-251-1090-7

CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) a předpisy související*. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, 652 s. ISBN 978-80-7179-586-5

HARTMANOVÁ, D., *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským, Linde, 2000, 143 s. ISBN 978-80-7201-218-3*

Národní knihovna České republiky [online]. Dostupné na WWW: http://www.nkp.cz/o_knihovnach/AutZak/Mez.htm

EUR-Lex [online]. Dostupné na WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0009:CS:HTML>

NALUS- Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu [online]. Dostupné na WWW: <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>

CISAC [online]. Dostupné na WWW: <http://www.cisac.org/CisacPortal/security.do?method=beforeAuthenticate>

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Dostupné na WWW: <http://mvcr.cz>

Arnet online [online]. Dostupné na WWW: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/121-2000-sb-zakon-o-pravu-autorskem-o-pravech-souvisejicich-s-pravem-autorskym-a-o-zmene-nekterych-zakonu-\(autorsky-zakon\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/121-2000-sb-zakon-o-pravu-autorskem-o-pravech-souvisejicich-s-pravem-autorskym-a-o-zmene-nekterych-zakonu-(autorsky-zakon).html)

GESTOR [online]. Dostupné na WWW: <http://www.gestor.cz/cs/>

DILIA [online]. Dostupné na WWW: <http://www.dilia.cz/o-nas>

OAZA [online]. Dostupné na WWW: <http://www.oaza.eu>

IFPI [online]. Dostupné na WWW: <http://www.ifpicr.cz/?rubrika=1149>

ČPU [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW:
http://www.cpufilm.cz/kdo_jsme.html

APKS [online]. Praha, 2011[cit. 2. Února 2011]. Dostupné na WWW:
<http://www.apks.cz/>

Ochranná organizace autorská- sdružení [online]. Dostupné na WWW:
<http://www.ooas.cz/>

ADAGP - *Société des Auteurs dans les Arts Graphiques et Plastiques*
[online]. Dostupné na WWW: <http://www.adagp.fr>

BONO – *Billedkunst opphavsrett i Norge* [online]. Dostupné na WWW:
<http://www.bono.no>

BUS - *Bildkonst Upphovsrätt i Sverige* [online]. Dostupné na WWW:
<http://www.bus.se>

LITA - *Slovenská literárna agentúra* [online]. Dostupné na WWW:
<http://www.lita.sk>

VBK - *Die Verwertungsgesellschaft bildender Künstler* [online]. Dostupné
na WWW: <http://www.vbk.at>

VG Bild-Kunst - *Die Verwertungsgesellschaft BILD-KUNST* [online].
Dostupné na WWW: <http://bildkunst.de>

VISCOPY [online]. Dostupné na WWW: <http://www.viscopy.org.au/>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – OOA-S STANOVY	I
PŘÍLOHA B – ROZÚČTOVACÍ ŘÁD	XXI
PŘÍLOHA C – PŘEHLED SMLUVNÍCH PARTNERŮ OOA-S.....	XIV
PŘÍLOHA D – KONTAKTNÍ DOPIS	XXIIXI

PŘÍLOHY

Příloha A – OOA-S Stanovy

S T A N O V Y

Ochranné organizace autorské - Sdružení
autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky
audiovizuálních děl
(podle ustanovení zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve
znění pozdějších předpisů)

Čl. I.

Právní povaha, název, sídlo a územní působnost

1. Ochranná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl je neziskovou a nevládní právnickou osobou, zřízenou podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Svým jménem může nabývat práv a zavazovat se.
2. Ochranná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl používá zkratku "OOA-S".
3. Sídlem OOA-S je Praha 1, Masarykovo nábřeží 250, IČ: 60166916.
4. OOA-S působí na celém území České republiky a navazuje na činnost dřívější Ochranné organizace autorské (OOA).

Čl. II.

Poslání a cíle OOA-S

1. Základním posláním OOA-S je chránit a spravovat práva autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl a ostatních zastupovaných nositelů autorských práv k těmto dílům, která pro ně vyplývají ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, souvisejících zákonů a z mezinárodních autorskoprávních úmluv,

jakož i ostatních mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.

2. OOA-S plní další cíle činnosti, a to
  - a) osvětovou a vzdělávací činnost,
  - b) motivaci a podporu mládeže a talentů v oblastech výtvarných umění,
  - c) úzkou spolupráci s profesními organizacemi a sdruženími autorů výtvarných děl, vědeckými a odbornými ústavy, s vysokými školami a dalšími kulturními institucemi a pracovníky v oblasti kultury,
  - d) pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti,
  - e) činnost informačních a zpravodajských kanceláří,
  - f) agenturní činnost v oblasti kultury a umění.
3. OOA-S může zřídit nadace.

Čl. III.

Rozsah a předmět činnosti

1. OOA-S zabezpečuje a provádí ochranu a správu autorských práv na základě oprávnění k výkonu kolektivní správy, uděleného Ministerstvem kultury ČR⁴¹, a soustavně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a v rozsahu smluv o zastupování při výkonu autorských práv, uzavřených s jednotlivými autory děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl či dědici autorských práv, popřípadě jinými nositeli či nabyvateli těchto práv. Kolektivní správa je hlavním předmětem činnosti OOA-S.
2. Dalším předmětem činnosti OOA-S je ochrana a správa majetkových práv autorských a agenturní činnost, především sjednávání smluv a udělování souhlasu k užití děl za zastupované nositele práv, vybírání, vymáhání a zúčtování autorských odměn ve prospěch oprávněných subjektů, uplatňování práva na přiměřené vypořádání. O činnostech, které nejsou hlavním předmětem činnosti OOA-S, je vedena oddělená účetní evidence.
3. Práva zastupovaných českých autorů a nositelů autorských práv je OOA-S oprávněna chránit i mimo území České republiky, a to zejména na základě bilaterálních smluv se zahraničními

---

⁴¹ Oprávnění ze dne 3. 3. 2005, č. j. 7751/2003 (srov. Oznámení MK ČR uveřejněné v Obchodním věstníku 7/06) v souvislosti s rozhodnutím MK ČR ze dne 9. 7. 1997 č. j.: 5534/1997 (srov. § 106 odst. 7 AutZ) a další rozhodnutí Ministerstva kultury.

partnerskými organizacemi, zajišťujících vzájemnou reciprocitu při jejich plnění.

Čl. IV. Členství v mezinárodních organizacích

OOA-S je v souladu se svým posláním oprávněna být členem mezinárodních nevládních organizací, které se zabývají problematikou správy a ochrany autorských práv.

Čl. V Zastupování nositelů práv

1. OOA-S zastupuje každého nositele práv při výkonu jeho práva, které ze zákona kolektivně spravuje nebo se kterým uzavřela smlouvu o kolektivním zastupování jeho práv.
2. OOA-S je povinna převzít za obvyklých podmínek zastoupení každého nositele práv při výkonu jeho práva, pokud o to požádá.

Čl. VI. Vznik, trvání a zánik členství v OOA-S

1. O přijetí za člena OOA-S může požádat jakákoli osoba, která je nositelem autorských práv k dílům výtvarného umění, k dílům architektonickým či k obrazové složce audiovizuálních děl, pokud věrohodně prokáže, že došlo k příslušnému užití jeho díla.
2. Členem OOA-S může být i právnická osoba. Ustanovení těchto stanov se použijí na právnické osoby obdobně, ledaže by z povahy věci vyplývalo, že analogii uplatnit nelze.
3. Žadatel žádá o členství na typizovaném formuláři „Příhláška ke členství“, jimž se žadatel na základě své vůle zavazuje přispívat k dosahování cílů a podílet se na aktivitách sdružení. Přijímací řízení je zahájeno dnem doručení řádně vyplněného tiskopisu. Na přijetí není právní nárok. Podrobnosti stanoví Kodex OOA-S.
4. Členství může být pozastaveno rozhodnutím Výboru podle čl. 4 odst. 4.
5. Členství může být vázáno na hrazení členských příspěvků, jestliže jejich výši stanoví na návrh Dozorčí rady Výbor.
6. Členství v OOA-S zaniká

- a) smrtí člena či zánikem bez právního nástupce,
  - b) dnem doručení písemného oznámení člena o ukončení jeho členství ve sdružení,
  - c) vyloučením na základě rozhodnutí Výboru v případě závažného porušení Kodexu OOA-S.
7. Opravným prostředkem proti rozhodnutím Výboru v otázkách členství je odvolání k Valnému shromáždění, které lze podat v patnáctidenní lhůtě prostřednictvím kanceláře OOA-S. Odvolání nemá odkladný účinek.

Čl. VII.

Práva a povinnosti členů OOA-S

1. Člen má právo
  - a) účastnit se Valného shromáždění zastupovaných členů OOA-S s hlasovacím právem,
  - b) volit zástupce do orgánů sdružení,
  - c) být volen do orgánů sdružení,
  - d) rozhodovat o rozúčtovacím řádu OOA-S,
  - e) podávat náměty, podněty a stížnosti,
  - f) být pravidelně informován o dění v OOA-S.
2. Člen má povinnost
  - a) aktivně se účastnit činnosti sdružení a hájit zájmy sdružení,
  - b) hradit členské příspěvky, byly-li rozhodnutím Výboru stanoveny,
  - c) vykonávat řádně funkci v orgánu sdružení, do kterého je zvolen,
  - d) účastnit se Valných shromáždění sdružení.
4. Každý člen je povinen oznámit OOA-S adresu, na kterou je mu možno doručovat písemnosti a jejíž změnu je povinen rovněž oznámit sdružení. Veškeré písemnosti včas odeslané na oznámenou adresu jsou považovány za doručené.
5. Každý člen sdružení má povinnost postupovat tak, aby svým jednáním neporušoval cíle sdružení [čl. 2], dobrou pověst sdružení, oprávněné zájmy OOA-S, etické a morální požadavky při výkonu své profese a pravidla kolegiality a vzájemné úcty mezi členy, jakož i tyto Stanovy a jiné závazné interní dokumenty či směrnice a jiné vnitřní instrukce sdružení.
6. V případě porušení povinností podle odst. 3 může Výbor členství pozastavit, a to na dobu nepřevyšující 6 měsíců. Po dobu

pozastavení členství člen pozbývá práva podle odst. 2. Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dní odvolání k Dozorčí radě, které nemá odkladný účinek. Pozastavit členská práva lze i na dobu řízení o vyloučení člena.

7. V případě opakovaného nebo zvláště závažného porušení povinnosti podle odst. 3 může Výbor členství zrušit. Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dní odvolání k Dozorčí radě, které má odkladný účinek.
8. Za úmyslné nebo nedbalostní hrubé porušování stanov a jiných závazných interních dokumentů či směrnic a jiných vnitřních instrukcí sdružení, smluvních vztahů uzavřených se sdružením, oprávněných zájmů OOA-S či autorského zákona je dozorčí rada oprávněna udělovat členům OOA-S sankce v souladu s kárným řádem. Důvodem pro vyloučení je i zneužití pravomocí člena orgánu OOA-S na úkor ostatních členů OOA-S.
9. Za stejných podmínek, jak je uvedeno v tomto článku, může být vyloučena i ta právnická osoba, pokud se závažného jednání dopustí její člen, společník, akcionář nebo ovládající osoba.
10. Další práva a povinnosti zastupovaných členů OOA-S vyplývají z obsahu smluv o zastupování při výkonu autorských práv, z obsahu dvoustranných smluv se zahraničními partnerskými organizacemi, popřípadě z Kodexu OOA-S.

Čl. VIII.

Orgány OOA-S, zastupování a jednání

1. Orgány OOA-S jsou:
  - a) Valné shromáždění,
  - b) Výbor,
  - c) Dozorčí rada,
  - d) Ředitel.
2. Hlasovací právo musí každý člen vykonávat osobně s výjimkou právnických osob, které hlasují prostřednictvím svých statutárních orgánů, prokuristů nebo zmocněnců.
3. Členové sdružení v žádném případě nejednají jménem sdružení, ledaže jim k takovému jednání bude vystavena plná moc.
4. Členství ve Výboru a Dozorčí radě je čestnou funkcí s náhradou za výkon funkce.

Čl. IX.

Valné shromáždění (VS OOA-S)

1. Valné shromáždění je nejvyšším orgánem OOA-S. Rozhoduje o všech podstatných záležitostech týkajících se činnosti sdružení.
2. Valné shromáždění:
  - a) schvaluje stanovy sdružení, včetně jejich změn a doplňků,
  - b) volí a odvolává členy Výboru a Dozorčí rady,
  - c) schvaluje pravidla pro rozdělování a užití vybraných finančních prostředků.
3. Valné shromáždění OOA-S dále:
  - a) může schválit zásady pro uzavírání hromadných smluv s uživateli autorských děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl,
  - b) ověřuje a schvaluje zprávu o hospodaření OOA-S, obsahující účetní závěrku, ověřenou auditorem, a zprávu o činnosti OOA-S za uplynulé období.
4. Řádné Valné shromáždění se schází alespoň jednou ročně.
5. Valné shromáždění svolává Výbor, a to nejpozději 4 týdny předem dnem konání formou veřejného oznámení. Nejméně 2 týdny předem dnem konání jsou rozeslány členům sdružení individuální pozvánky anebo jiným prokazatelným způsobem uvědoměni o konání Valné hromady. Požádá-li o to většina členů Dozorčí rady, Ředitel nebo písemnou formou alespoň 30 procent zastupovaných členů OOA-S, je Výbor povinen svolat mimořádné VS nejpozději do 60 dnů. V případě nečinnosti Výboru svolává VS Dozorčí rada a v případě její nečinnosti pak Ředitel.
6. Valné shromáždění je usnášeníschopné, sejde-li se ve stanovenou hodinu nadpoloviční počet členů. Usnesení je přijato, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina přítomných.
7. Nesejde-li se ve stanovenou hodinu nadpoloviční většina členů, po uplynutí 20 min. je Valné shromáždění usnášeníschopné. Usnesení je platné tehdy, hlasuje-li pro ně v tomto případě dvouřetinová většina přítomných. Na tyto skutečnosti musí být členové upozorněni v pozvánce.
8. K přijetí usnesení o zrušení, sloučení či splnutí sdružení, o ukončení výkonu hlavního předmětu činnosti je třeba vždy získat alespoň čtyřřetinovou většinu všech členů sdružení. K přijetí

usnesení o změně stanov je třeba vždy získat čtyřpětinovou většinu všech přítomných členů sdružení.

9. Návrh programu jednání Valného shromáždění schválí svým usnesením Výbor nejpozději 4 týdny přede dnem konání. Dodatečné zařazení dalších bodů na program jednání Valného shromáždění je možné i po této lhůtě, nejpozději však 1 týden přede dnem konání. Podněty členů sdružení k zařazení bodů na program jednání Valného shromáždění je třeba doručit v uvedených lhůtách prostřednictvím kanceláře OOA-S. Valné shromáždění schvaluje usnesením navržený program svého jednání bezprostředně po zahájení.

Čl. X. Výbor OOA-S

1. Výbor je výkonným orgánem OOA-S v období mezi Valnými shromážděními. Členy Výboru volí Valné shromáždění a jejich funkční období je tříleté. Výbor je minimálně pětičlenný. Podrobnosti k volbě členů Výboru může stanovit Kodex OOA-S. Opakované členství ve Výboru je možné. Ve Výboru musí být zastoupeni členové různých autorských profesí, majorizace autorských profesí je nepřípustná, provedení těchto pravidel upravuje Kodex OOA-S.
2. Na základě zvláštního zmocnění Valným shromážděním může Výbor dočasně vykonávat i pravomoci Valného shromáždění, v rozsahu vyplývajícím z písemného vyhotovení příslušného usnesení Valného shromáždění.
3. V čele Výboru stojí předseda, který je volen členy Výboru z jejich středu. Předseda jedná jménem Výboru navenek, řídí jeho činnost, svolává schůze Výboru a spolu s Ředitelem určuje program jednání. Předseda Výboru je předsedou OOA-S.
4. Výbor OOA-S se schází pravidelně alespoň jedenkrát za dva měsíce, po celé funkční období.
5. Mimořádné zasedání Výboru může být svoláno i na žádost Ředitele OOA-S, hrozí-li nebezpečí z prodlení.
6. Výbor schvaluje dvoutřetinovou většinou všech členů Kodex OOA-S a jeho změny a doplňky.

Čl. XI. Dozorčí rada OOA-S

1. Dozorčí rada je tříčlenným kontrolním orgánem sdružení. Členy Dozorčí rady volí Valné shromáždění a jejich funkční období je tříleté. Členství v Dozorčí radě je neslučitelné s členstvím ve Výboru.
2. Činnost dozorčí rady řídí její předseda, který je volen členy Dozorčí rady z jejich středu. Předseda dozorčí rady je zván na zasedání Výboru.
3. Dozorčí rada dále závazným způsobem vykládá Stanovy a jiné interní dokumenty sdružení a plní roli rozhodčího orgánu ve sporech mezi členy sdružení.

Čl. XII. Ředitel OOA-S

1. V čele OOA-S stojí Ředitel OOA-S, kterého jmenuje a odvolává Výbor. Funkce Ředitele je neslučitelná s členstvím ve Výboru nebo Dozorčí radě. Ředitel je vedoucím zaměstnancem OOA-S, jehož pracovní poměr vzniká jmenováním.
2. Ředitel zřizuje kancelář OOA-S, která je organizačním, ekonomickým a administrativním centrem sdružení.
3. Ředitel zejména:
  - a) řídí chod sdružení,
  - b) účastní se všech zasedání Výboru, kterému podává podrobnou zprávu o činnosti sdružení a Valného shromáždění, kterému podává výroční zprávu o činnosti sdružení, zejména o hospodaření sdružení,
  - c) uzavírá, mění a ruší pracovní smlouvy se zaměstnanci OOA-S, najímá externí spolupracovníky a výpomoci, sjednává další právní vztahy,
  - d) vydává interní předpisy a kontroluje jejich dodržování,
  - e) sleduje hospodárné čerpání prostředků sdružení, zabezpečuje řádné vedení účetní a členské evidence,
  - f) připravuje, sjednává a podepisuje smlouvy s uživateli autorských práv, osobami povinnými k platbě zvláštních odměn, kolektivními správci a partnerskými organizacemi,
  - g) podepisuje smlouvy se zastupovanými nositeli autorských práv.

Ostatní práva a povinnosti Ředitele jsou upraveny v příloze ke jmenovacímu aktu.

Čl. XIII.

Jednání a zastupování

1. Jménem OOA-S jedná navenek ve všech věcech Ředitel OOA-S, který má i podpisové právo za sdružení.
2. Členové Výboru, kteří k tomu získali usnesením Výboru zvláštní pověření, jsou oprávněni samostatně jednat jménem OOA-S v rozsahu vyplývajícím z písemného vyhotovením příslušného usnesení Výboru.
3. Zaměstnanci OOA-S jsou oprávněni jednat jménem OOA-S v rozsahu jim svěřené funkce a kompetence. Jejich podpisové právo je upraveno interním předpisem.

Čl. XIV. Hospodaření OOA-S

1. OOA-S je neziskovým subjektem.
2. Příjmy OOA-S tvoří zejména:
  - a) účelně vynaložené náklady na výkon kolektivní správy, tj. část z autorských odměn vyplacených oprávněnému příjemci, určená na náklady spojené s činností OOA-S,
  - b) subvence, dary a dědictví,
  - c) finanční příspěvky fyzických i právnických osob,
  - d) úroky a jiné kapitálové výnosy.
3. Dalším zdrojem příjmů OOA-S mohou být i jiné prostředky, poskytované v souladu s právními předpisy, např. členské příspěvky či registrační poplatky.
4. OOA-S odpovídá za své závazky veškerým svým vlastním majetkem, včetně pohledávek a nároků, s výjimkou pohledávek zastupovaných nositelů autorských práv, které OOA-S pouze spravuje.

Čl. XV. Zrušení OOA-S

1. OOA-S může být zrušena:
  - a) rozhodnutím Valného shromáždění OOA-S; k platnosti takového rozhodnutí je třeba souhlasu alespoň čtyř pětin všech členů,
  - b) odstoupením od smluv o prověření výkonem autorských práv všemi členy.

2. Při zrušení jmenuje likvidátora Výbor, který též rozhodne, jak bude naloženo s likvidační podstatou sdružení.
3. Zahájení likvidace a její ukončení je likvidátor povinen oznámit orgánu, u něhož je sdružení registrováno.

Čl. XVI.

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Kodex OOA-S provádí blíže Stanovy OOA-S.
2. Tato změna Stanov nabývá platnosti dnem schválení Valným shromážděním, tj. 12. 12. 2006, a nabývá účinnosti registrací Ministerstvem vnitra.

Příloha B – Rozúčtovací řád

Komu se rozúčtovávají odměny?

Příslušný kolektivní správce přihlíží při rozdělování a vyplácení odměn či příjmů z vydaného bezdůvodného obohacení, které vybral při výkonu povinné kolektivní správy, pouze k takovým nositelům práv, s nimiž má uzavřeny zastupovací smlouvy, nebo kteří se u něj za tímto účelem přihlásili k evidenci, přičemž postupuje v souladu se svým řádně schváleným rozúčtovacím řádem.

Všeobecné zásady rozúčtovacího řádu:

Každý oprávněný nositel práv má nárok na podíl z výnosů připadajících na využití jeho díla, po odečtení skutečných nákladů na správu a odvodu do Rezervního fondu OOA-S, z prostředků získaných OOA-S na základě oprávnění k výkonu kolektivní správy autorských práv.

Nelze-li individuální podíl na výnosech z využití zjistit přiměřenými prostředky, bude tento podíl stanoven paušálním odhadem za použití obecných pravidel Rozúčtovacího řádu.

Nároky na odměnu oprávněných osob, jejichž práva na zhodnocení nebo jiná práva byla postoupena, řídí se tímto rozdělovacím plánem i tehdy, bylo-li v dohodě o převodu práv mezi autorem a nositelem práv dohodnuto něco jiného.

Valné shromáždění zastupovaných nositelů práv (VS OOA-S) - členů OOA-S schvaluje tento Rozúčtovací řád a plán rozdělení. Každý rok, na návrh výboru, přijímá Rozdělovací usnesení k jednotlivým bodům Rozúčtovacího řádu, schvaluje výši srážky a případně rozhoduje o tvorbě dalších rezerv.

O rozdělení příjmů, u nichž existuje pochybnost o jejich správném zařazení, rozhoduje výbor OOA-S na základě doporučení odborných komisí a poradních orgánů.

Rozdělení se provádí na základě ročního vyúčtování a došlých ohlášek užití děl. Výbor OOA-S může rozhodnout o zkrácení či prodloužení periodicity vyúčtování.

Výplata podílů, odměn nepocházejících z individuálního postoupení práv se provádí jednou ročně, a to buď převodem na účet, nebo poštovní poukázkou. Je-li tato částka nižší než 100 Kč, je možné si ji, po předchozí domluvě, vyzvednout v sídle OOA-S.

Výklad pojmů

„Oprávněný nositel práv“ - osoba, jíž přísluší majetkové právo autorské dle zákona (autor, případně oprávněný dědic či jiná osoba), která se přihlásila o výnosy, jež OOA-S vybrala, a prokázala užití děl.

„Smlouva o zastupování majetkových práv autorských“ - je dvoustranná smlouva upravující vztah oprávněného nositele práv a OOA-S

„Výnosem“ z kolektivní správy práv se rozumí částky, které OOA-S obdrží z využití děl přímo, nebo nepřímo prostřednictvím třetích osob od uživatelů děl, popř. osob povinných k platbě zvláštních odměn

„Účelně vynaložené náklady“ - správní náklady jsou skutečně náklady související se správou daných autorských práv. Její výše je sjednána na VS OOA-S. Tato částka se odpočítává před vlastním rozdělením vybraných odměn.

„Výtěžek z kolektivní správy práv“ - je výnos snížený o poměrnou část účelně vynaložených nákladů

„Zbýlý výtěžek /-ky z kolektivní správy práv“ - je výtěžek z kolektivní správy práv, zmenšený o poměrnou část odvodu do Rezervního fondu OOA-S a po případném přeskupení podle rozdělovacích plánů.

„Paušální příjmy“ - souhrn výnosů z kolektivní správy práv, které OOA-S inkasuje na základě smluv.

„Rezervní fond“ - je fondem povinně vytvářeným OOA-S podle § 100 odst. 1 písm. l) AutZ. Především je průběžně tvořen z pozastavených podílů, které jsou určeny k jednotlivým plánům rozdělení v Rozdělovacích

usneseních. Slouží k uspokojení dodatečných nároků ohlášených nositeli práv, tj. po řádném doložení užití díla.

„Plán rozdělení“ - obsahuje způsob rozdělení přijatých peněz na základě dvoustranných smluv o zastupování mezi nositeli autorských práv a OOA-S, je součástí těchto smluv.

„Rozúčtovací řád“ - vnitřní předpis kolektivního správce ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., obsahující způsob rozdělování výnosů vybraných při výkonu kolektivní správy, jenž je schvalován Valným shromážděním OOA-S.

„Rozdělovací usnesení“ - je usnesení VS OOA-S o způsobu rozdělování zbylých výtěžků z ochrany práv v jednotlivých plánech rozdělení. Návrh jednotlivých rozdělovacích usnesení je předkládán VS OOA-S výborem.

„Ohlášky“ - jsou formuláře sloužící k ohlášení užití výtvarných děl. Údaje vyplňuje oprávněný nositel autorských práv, ohlášené údaje slouží jako podklad k rozdělení peněz přijatých OOA-S na základě oprávnění k výkonu hromadné správy autorských práv.

„Předmět ochrany“ – ty předměty práva autorského, popř. práv souvisejících s právem autorským, k nimž OOA-S vykonává kolektivní správu práv.

Příloha C - Přehled smluvních partnerů OOA-S

Agentura	Zastupovaní autoři	Zastupovaná práva	Datum uzavření smlouvy
ADAGP Francie Adagp@adagp.fr Pozorovatel EVA	Autoři grafických a plastických, fotografických děl a architektury	Reprodukční práva Vysílání Soukromé kopírování Reprografie Pronájem a půjčování Vystavování	Jednostranná smlouva typu A uzavřena a platná od: 14. 2. 2007
AGADU Uruguay Agadu@agadu.org Člen ARS	Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními a jevištními výtvarníky a kameramany	Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu Reprografie (rozmnožování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu) Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování	Smlouva typu B platná od: 27. 11. 2006 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 9. 2. 2007)-my rovněž souhlasíme se zveřejněním Dodatek:27.7.2007
AKKA/LAA Lotyšsko Info@akka-laa.lv Imants.belogrivs@akka-laa.lv Pozorovatel EVA	Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními a jevištními výtvarníky a kameramany	Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování	Smlouva typu B platná od: 22. 11. 2006 Dodatek:7. 8. 2007

<p>AUTVIS</p> <p>Brazílie</p> <p>Comunica@autvis.org.br</p> <p>Člen ARS</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie (rozmnožování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu)</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná od: 13. 12. 2006 Dodatek č. 1: 7. 6. 2007 Souhlas se zveřejněním kontaktní adresy (e-mail z 29. 1. 2007) – my rovněž souhlasíme se zveřejněním</p>
<p>BONO</p> <p>Norsko</p> <p>Bono@bono.no</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Reprografie</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 1. 2007 Souhlas se zveřejněním kontaktní adresy (e-mail z 29. 1. 2007) – my rovněž souhlasíme se zveřejněním</p>
<p>BUS</p> <p>Švédsko</p> <p>Bus@bus.se</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Jakýkoliv druh šíření reprodukování s výjimkou reprodukování pro politické, náboženské a reklamní účely, vydávání monografie, reprodukování na jiné médium, záznam autorského díla ve filmu s autobiografickým námětem. Souhlas je třeba v případě výhradních práv.</p>	<p>Smlouva typu A podepsaná ze strany BUS: 1. 11. 1997 – obnovena: 5. 3. 2007</p>

<p>COPY-DAN BilledKunst</p> <p>Dánsko</p> <p>Hlc@copydan.dk Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Jakýkoliv druh šíření a reprodukování s výjimkou reprodukování pro politické, náboženské a reklamní účely. Oprávnění je dále třeba pro televizní šíření, reprodukování na jiné médium, pro sériovou výrobu nebo reprodukování pro reklamní účely.</p>	<p>Trvají na stávající A- smlouvě, uzavřené: 1. 3. 1995</p>
<p>EAU</p> <p>Estonsko</p> <p>Eau@eau.org Mare@eau.org Porovatel EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl a architektury</p>	<p>Reprodukování Sdělování veřejnosti včetně vysílání (satelitního vysílání) Kabelový přenos Kopírování audiovizuálních záznamů pro soukromé účely Pronájem a půjčování Vystavování</p>	<p>Smlouva typu A podepsaná s platností od 1. 1. 2007</p>
<p>HUNGART</p> <p>Maďarsko</p> <p>Hungart@hungart.org Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie (rozmnožování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu)</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná 1. 1. 2007 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 1. 3. 2007) Dodatek: 9. 4. 2008</p>

<p>FILMJUS</p> <p>Maďarsko</p> <p>Financsek.zsuzsanna@filmjus.hu</p> <p>Nečlen</p>	<p><i>Kameramani</i></p>	<p>Kabelový přenos Odměny z prodeje prázdných nosičů (rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu)</p>	<p>Smlouva typu A je platná od data podepsání: 20. 6. 2007</p>
<p>IVARO</p> <p>Irsko</p> <p>Eithne@icla.ie</p> <p>37 North Great Georges Street Dublin 1 Ireland Člen</p>	<p>Díla grafická, plastická, fotografická a digitální, architektura</p>	<p>Reprodukování Zveřejňování Televizní a satelitní vysílání Přenos Kabelové vysílání Veřejné vysílání uměleckých děl Soukromé kopírování videozáznamů</p> <p><i>Reprografie</i> Elektronické kopírování</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 29. 4. 2009</p>
<p>KOPIOSTO</p> <p>Finsko</p> <p>Kopioisto@kopioisto.fi</p> <p>Nečlen</p>	<p>Vizuální umělci včetně fotografů, střihači, kostýmní a jevištní výtvarníci a kameramani.</p>	<p>Kabelový přenos simultánního a nezměněného vysílání.</p>	<p>Smlouva typu A podepsaná: 3. 10. 2007</p>
<p>KUVA STORY</p> <p>Finsko</p> <p>Kuvastory@kuvastory.fi</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky a kameramany</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p><i>Reprografie</i> (rozmnožování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu)</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná od 1. 3. 2007 Dodatek: 21. 1. 2008</p>

<p>LATGA</p> <p>Litva</p> <p>Latga@latga.lt</p> <p>Pozorovatel EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Sdělování veřejnosti včetně nezměněného primárního přenosu vysílání kabelem</p> <p>Vysílání a sdělování veřejnosti</p> <p>Kopírování pro soukromé účely</p> <p>Pronájem</p> <p>Reprografie</p>	<p>Smlouva typu AB podepsána: 21. 12. 2007</p>
<p>LITA</p> <p>Slovensko</p> <p>Lita@lita.sk</p> <p>Pozorovatel EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Sdělování veřejnosti včetně nezměněného primárního přenosu vysílání kabelem</p> <p>Vysílání a sdělování veřejnosti</p> <p>Kopírování pro soukromé účely</p> <p>Pronájem</p> <p>Půjčování</p> <p>Reprografie</p>	<p>Smlouva typu B podepsána 18. 12. 2006</p> <p>Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 29. 1. 2007)-my rovněž souhlasíme se zveřejněním</p>
<p>PICTORIGHT</p> <p>Nizozemsko</p> <p>s.vandewiel@pictoright.nl</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl, architektury, kostýmních jevištních děl</p>	<p>Reprodukování</p> <p>Zveřejňování</p> <p>Televizní a satelitní vysílání</p> <p>Přenos</p> <p>Kabelové vysílání</p> <p>Veřejné vysílání uměleckých děl</p> <p>Soukromé kopírování videozáznamů</p> <p>Reprografie</p> <p>Elektronické kopírování</p>	<p>Smlouva typu A-platná od 1. 1. 2009</p>

<p>ProLitteris Švýcarsko</p> <p>www.prolitteris.ch yolanda.Canonica@prolitteris.ch stauffacher@prolitteris.ch</p> <p>Pozorovatel EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie (rozmnožování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu)</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná od: 3. 11. 2008</p>
<p>RAO Rusko</p> <p>Grigoriev@rao.ru</p> <p>Nečlen</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Obecně reprodukování a presentace děl s výjimkami, stanovenými dodatku.</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 1. 2003 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 6. 2. 2007)</p>
<p>SABAM Belgie</p> <p>Martine.verstringe@sabam.be Visual.arts@sabam.be Salvador.ferreira@sabam.be</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl a architektury</p>	<p>Reprodukování Zveřejňování (jako vystavování a vysílání) Kabelový a satelitní přenos Soukromé kopírování</p> <p>Reprografie Pronájem a půjčování</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 10. 2007</p>

<p>SOFAM</p> <p>Belgie</p> <p>Info@sofam.be</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie (rozмноžování graficky vyjádřeného díla pro osobní potřebu)</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 4. 2. 2007 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 8. 2. 2007)</p>
<p>SPA</p> <p>Portugalsko</p> <p>Contencioso@spautores.pt Dept.international@spautores.pt</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl a architektury</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 1. 2007</p>
<p>VBK</p> <p>Rakousko</p> <p>Vbk@nexta.at</p> <p>Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná 15. 2. 2007 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 7.2.2007) Čekáme na dodatek:</p>

<p>VEGAP</p> <p>Španělsko</p> <p>Infomad@vegap.es Jgv@vegap.es</p> <p>Nová adresa: Grand Via 15 – 5 28013 Madrid Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Zastupování, šíření a reprodukování děl s výjimkami, stanovenými v dodatku)</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 1. 1993 -jednostranná (zastupování členů OOA-S ve Španělsku – viz Článek I)</p>
<p>VG Bild-Kunst</p> <p>Německo</p> <p>Info@bildkunst.de Člen EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických a fotografických děl</p>	<p>Vystavování Reprodukování Zveřejňování díla Televizní a satelitní vysílání Kabelový přenos</p> <p>Reprografie Pronájem a půjčování Digitalizovaný přenos Digitalizování a uschování děl v databankách Další práva, spravovaná organizacemi v jejich zemích</p>	<p>Stávající A-smlouva ze dne: 1. 1. 2000 Dodatek ke sml.:15. 1. 2007 Souhlas se zveřejněním adresy (dopis 29. 1. 2007)</p>
<p>VISCOPY</p> <p>Austrálie</p> <p>Atsi@viscopy.com Viscopy@viscopy.com 45CrownStreet Woolloomooloo NSW 2011 Australia Člen ARS</p>	<p>Díla grafická, plastická, fotografická a digitální, architektura a díla kostýmního a jevištního návrhu</p>	<p>Reprodukování Zveřejňování Televizní a satelitní vysílání Přenos Kabelové vysílání Veřejné vysílání uměleckých děl Soukromé kopírování videozáznamů</p> <p>Reprografie Elektronické kopírování</p>	<p>Smlouva typu A platná od: 1. 6. 2002 Dodatek: prosinec 2007</p>

<p>ZPAP</p> <p>Polsko</p> <p>Apa@zpap.pl</p> <p>Pozorovatel EVA</p>	<p>Autoři grafických, plastických, fotografických děl, architektury a audiovizuálních děl, vytvořený kostýmními jevištními výtvarníky kameramany</p>	<p>Kabelový přenos Pronájem audioviz. záznamu Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu</p> <p>Reprografie</p> <p>Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p> <p>Polsko: Pronájem Rozmnožování audioviz. záznamu pro osobní potřebu Rozmnožování pro osobní potřebu na základě kabelového přenosu Tištěné reprodukce i prostřednictvím třetí strany Vysílání a provozování TV vysílání Půjčování</p>	<p>Smlouva typu B platná od: 21. 08. 2008</p>

Příloha D – Kontaktní dopis

Dobrý den!

Kontaktuji Vás jménem občanského sdružení oprávněného k výkonu kolektivní správy práv, organizace OOAS- Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, jejíž zájmy zastupuji. Rád bych Vás touto cestou požádal o spolupráci. Naše organizace se připravuje na realizaci úkonů spojených s kolektivní správou práv v oblasti televizního vysílání. V rámci snahy o sjednocení postupů bych si Vás proto dovolil požádat o poskytnutí několika informací: 1) Jaký je Váš postup při kontrole zobrazování- přenosu uměleckých děl v TV? 2) Jakými směrnici se řídíte? 3) Jakým sazebníkem se řídíte?

Předem děkuji za kladné vyřízení!

S pozdravem Pavel Felcán, Sledovací odd. OOAS

Hello!

I am contacting you on behalf of the civic association authorized to exercise the collective administration of rights in the Czech Republic-OOA-S association of authors of works of visual art, architecture and visual components of audiovisual works, whose interests I represent. I would like to take this opportunity to ask for assistance. Our organization is preparing for carrying out tasks associated with collecting societies in the field of television broadcasting. In an effort to unify the procedures I would like to ask you to provide more information: 1) What is your procedure for control of displaying works of art on TV? 2) What are the guidelines you follow? 3) According to what tariff you charge?

Thank you in advance for your answer!

With kind regards

Pavel Felcan, Monitoring Department,
OOA-S, o. s., Žitná 1575/49, Praha 1, 110 00

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Pavel Felcán

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Kolektivní správa autorského práva k uměleckým dílům audiovizuálně užitým

Rok: 2011/2012

Počet stran textu bez příloh: 65

Celkový počet stran příloh: 23

Počet titulů české literatury a pramenů: 4

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 20

Vedoucí práce: PhDr. Helena Havlíková